

ŽELEZAR

JESENICE, 26. marca 1966
LETO VIII

Poština plačana v gotovini
Številka 12

Javna pohvala

V ponedeljek, 21. marca, je tov. Peternel iz valjarne Bela sporočil, da gori lesena baraka. Gasilci so se takoj odpeljali z orodnim avtomobilom in cisterno na kraj požara. Gasilci so bili presenečeni, ko so ugotovili, da so tamkajšnji delavci z ročnimi gasilskimi aparati, ki jih je preventivna služba že prej namestila na vseh nevarnih mestih, preprečili, da se požar ni razširil. Trem tovarišem, ki smo jih dobili ob našem prihodu na kraj požara na vrhu goreče strehe, bi se radi javno zahvalili, saj so v prid družbi opravili več kot si lahko mislimo. Kdor se prostovoljno in s tako skrbnim odnosom loti tvegane akcije, je človek na mestu in nanj lahko povsod računamo.

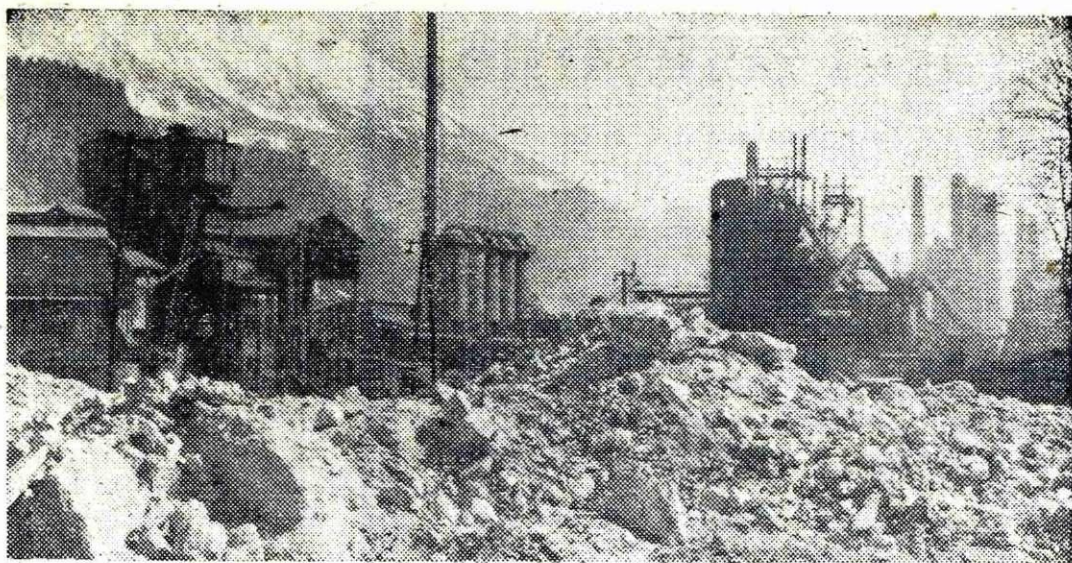
Požar v leseni baraki, dolgi 18,5 m in široki 7,5 m, je nastal zaradi kratkega stika na električni napeljavi, oziroma svetilki, ki je bila montirana v sredini stropa v bifeju, kjer delijo toplo hrano delavcem. V baraki je bilo 15 pisalnih miz, 8 omar za arhiv, 3 omare, v katerih hranijo načrte, risalne deske, sanitarni prostori itd. Če bi baraka pogorela in zraven nje še obe sosednji, bi materialna škoda lahko znašala več milijonov starih dinarjev, tako pa znaša le 20.000 starih dinarjev.

Delavci, ki so s svojo požrtvovalnostjo preprečili razširitev požara, so: **Jože Kastelic in Jože Perne iz UOS ter Vinko Polak iz »Hidromontaže« Maribor.** Razen tega, da se jim javno zahvaljujemo za njihovo požrtvovalnost, jih zaposlenim sodelavcem v naši železarni dajemo v vzgled in naj se ravnaajo v primeru požara tako kot oni.

Gregor Novak
poveljnik

V soboto, 19. marca zvečer, je bila v Kazini majhna svečanost. Zastopniki železarne so obdarili naše sodelavce, ki so zaposleni v Železarni Jesenice že več kot 40 oziroma več kot 35 let 40 let dela v naši železarni so proslavili: Franc Čelesnik, Jože Endliher, Jakob Jeršin, Stanko Krušič, Anton Langus, Valentin Markež, Franc Poljanšek, Franc Primožič, Franc Pukl, Alojz Sodja, Jože Svetina in Leopold Tomanič. Več kot 35 let dela pa so proslavljali: Daniel Peclak, Jakob Kastelic, Planinšek, Janez Podlipnik, Filip Sodja, Pavel Šoberl in Albin Tarman.

Na Stari Savi je hiš vedno manj! Ker so podrli nekdanjo »Bachmanovo hišo« na Prešernovi cesti, ostanki so še vidni, je lahko kamera zabeležila tak pogled na železarno

26. seja upravnega odbora

V torek, 22. marca, je bila 26. redna seja upravnega odbora, na kateri so člani obravnavali poleg rednih vsakokratnih vprašanj tudi tehniški muzej in njegov statut ter predlog o prehodu na 42-urni delovni teden.

Glede muzeja so se odločili, kako naj bi naš tehnični muzej izgledal, kakšna je njegova perspektiva in kakšen njegov pomen. O ureditvi vseh predvidenih prostoro-

rov in okoliških objektov pa so sklenili, da jih bodo urejevali postopno in toliko, kolikor bo na razpolago sredstev. Potrdili so statut tehniškega muzeja, medtem ko bodo o organih sklepali, ko bo statut potrdil še delavski svet železarne. Takrat bomo

o prihodnosti muzeja napisali kaj več.

Predlog prehoda na 42-urni delovni teden, ki ga je pripravila strokovna služba in vsebuje več variant kontinuiranega dela, to je dela na štiri izmene ter več variant diskontinuiranega dela, to je dela na dve izmeni, so potrdili in sklenili, da ga bodo na prvi seji delavskega sveta železarne predložili v (Dalje na 2. strani!)

Nova ASEA peč spet obratuje

Pred kratkim smo poročali, da so morali ustaviti novo 60-tonsko ASEA električno peč zaradi prodora svinca skozi dno peči in ker je obstajala nevarnost, da vroče jeklo uniči naprave pod pečjo. Peč so ustavili 28. marca. Popravilo je trajalo tri dni, nato pa so morali počakati s proizvodnjo do 12. marca zaradi zamenjave žerjavnega nosilca. 60-tonska ASEA peč je začela ponovno obratovati 12. marca.

Na osnovi čl. 22 in 23 Začasnih navodil za urejanje delovnih razmerij Železarne Jesenice objavljamo naslednji

RAZPIS

za delovno mesto:

»IZMENSKI DELOVODJA ADJUSTAŽE«, D-4
v delovni enoti Javornik I.

POGOJI:

Kandidati morajo imeti zaključeno tehnično srednjo šolo — metalurške stroke z 2-letno prakso v adjustaži ali mojstrsko šolo s 5-letno prakso v adjustaži.

Prijave z rojstnimi podatki, navedbo šolske izobrazbe in opisom dosedanjih zaposlitev, morajo kandidati predložiti v roku 15 dni po objavi razpisa kadrovskemu sektorju.

Kadrovski sektor

Plavž št. 1 v remontu

Obratovodja plavža Franda Globočnika smo prosili, naj nam pove nekaj podrobnosti ob začetku remonta plavža št. 1. Naši prošnji se je odzval in sodelavcu našega lista povedal tole:

Kljub temu, da je bila peč št. 1 po prvem preboju 8. marca letos popravljena, je v nedeljo, 20. marca, prišlo do ponovnega predora grodlja in peči in sicer levo in 20 cm izpod normalne prebodne odprtine.

Ob remontnih delih preboda plavža so ugotovili, da je opeka dna v peči v zelo slabem stanju, tako da bi kljub morebitnemu zakrpanju bilo delo zelo nevarno in tudi tvegano. Obratovodstvo plavža je upravi podjetja predlagalo, naj se čimprej odloči za

glavni remont peči, ki je bil planiran že za 15. marec. Glede na to, da peč ni bila pripravljena za redno ustavljanje, bo remont trajal okrog 35 dni, to je nekoliko dalj kot normalno.

Ves material, to je opeko in maso ter rezervne dele, so pravočasno pripravili, tako da so lahko z remontom takoj začeli. Poleg plavžarjev bodo pri remontu sodelovali sodelavci iz centralne vzdrževalne delavnice in »Vatrostalne« Zenica.

Pač št. 1, ki je v glavnem remontu, je brez prekinitve obratovala od 8. novembra 1961, ko je bil zadnji remont. V tem času je bilo 13.908 prebodov peči. O poteku remonta bomo še poročali.

-or

Statut železarne

Kmalu bo minilo dve leti, odkar je delavski svet železarne sprejel statut. Med tem časom se je v železarni marsikaj spremenilo, dobili pa smo tudi dva nova temeljna zakona, zakon o delovnih razmerjih in zakon o podjetjih ter še več drugih predpisov. To nam narekuje, da pretrasemo naš statut in ga dopolnimo s spremembami oziroma uskladimo z novimi zakoni. Torej pomembne naloge, veliko dela in malo časa, ker smo po zveznih predpisih za nekatera področja vezani na roke.

Komisija za spremljanje statuta ima sedaj polne roke dela. Do sedaj je ta komisija imela deset sej. Na teh sejah so razpravljali o začasnih navodilih s področja delovnih razmerij, o navodilih o postopkih pri kršitvah delovne dolžnosti, o dopolnitvah V. poglavja statuta »Delovna razmerja«, o pravilniku o uporabi motornih vozil in o pravilniku o varovanju poslovne tajnosti. V programu pa ima komisija dopolnitev vseh ostalih poglavij statuta, ki se nanašajo na nov zakon o delovnih razmerjih in na zakon o podjetjih ter na sprejeto reorganizacijo vzdrževalne službe. Komisija bi morala v najkrajšem času pregledati tudi nov pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o odgovornosti na delu, pravilnik o HTV, pravilnik o urejanju stanovanjskih vprašanj itd., torej tudi za v prihodnje zelo veliko dela.

Pri vsem tem pa bo morala tudi delovna skupnost železarne prispevati svoj delež. Vsi novi zakoni, ki jim moramo prilagoditi naš statut, nakazujejo samo načelno in obvezujejo delovne organizacije da podrobno o tem določijo v svojem statutu, oziroma v svojih ostalih pravilnikih. Komisija sicer ima pripravljene predloge, kako bi ta posamezna vprašanja rešili v naši železarni vendar mora to potrditi kolektiv, sprejeti predlog, ali pa ga ovreči in sprejeti drugega. Statut je stvar nas vseh in ga tudi delavski svet železarne ne bo mogel sprejeti dopolnjenega, če ga prej kolektiv na svojih zborih ne bo sprejel in potrdil.

In kaj to pomeni? To pomeni, da se bomo morali v bližnji prihodnosti pošteno zavzeti, sklicati zbere, zborom prisostvovati in povedati svoje pripombe oziroma predloge. Razpravljati bomo morali o predlogih komisije, ugotoviti, kateri od teh predlogov bo za našo delovno skupnost najprimernejši, predlagati boljše rešitve določenih vprašanj in še in še. Dela ne bo zmanjkalo, če bomo hoteli pošteno delati po teh vprašanjih, če bomo hoteli in želeli v naši železarni ustvariti takšno delovno vzdušje, da bo veselje delati, da bomo zlahka ustvarjali dobrine in zato prejeli zaslužene nagrade. Vse to lahko začrtamo v statutu in če bomo pri tem vsi sodelovali, ga bomo tudi vsi izpolnjevali.

Komisija za spremljanje statuta bo vse gradivo za razpravo, skupaj s potrebnim tolmačenjem, objavljala v prilogi »Železarja«. Poizkušali bomo napisati vse v razumljivem tonu za vsakogar. Naloga nas vseh pa bo, da bomo gradivo prebrali in pripravljeni prišli na zbere, na katerih bomo razpravljali o tem.

Samo s sodelovanjem vsega kolektiva bomo uspeli te pomembne naloge dobro izpeljati do zaželenega cilja.

Komisija za statut

26. seja UO

(nadaljevanje s 1. strani)

potrditev. Tudi o tem bomo več poročali po seji DS.

V nadaljevanju seje so člani med drugim razpravljali in sklepali tudi o naslednjem:

— Vzeti so na znanje zahvalo AMD Jesenice za brezplačno dodeljen osebni avto Mercedes 170 in obvestilo AMD, da bo v zahvalo nudilo brezplačno teoretično in praktično šolanje tistim članom našega kolektiva, ki bodo pri AMD opravljali izpit na transportnih vozilih viličarjih, avto-karah in podobno. Vrednost teh uslug bo znašala 3000 novih din. Sklenili so se predlagati delavskemu svetu železarne izstop iz Združenja »Rude in metali« s sedežem v Ljubljani, ker to združenje zaradi objektivnih pogojev ni imelo takega praktičnega pomena, ki smo ga ob ustanovitvi in včlanjenju pričakovali.

— S predlogom sindikalne organizacije o višini regresov za leto 1966 so se člani strinjali in sklenili, da bodo predlog posredovali delavskemu svetu v potrditev.

— Potrdili so tudi kader za valjarno Bela, ki ga je na podlagi prijav po razpisu predlagala posebna komisija, določena od upravnega odbora. Med številnimi delavci so imenovali tudi:

— za obratovodjo valjarne Bela inž. Janka Perneta,
— za vodjo bluming-steckel proge inž. Valentina Crva,
— za v. d. vodjo oddelka za površinsko obdelavo Tomaža Kavčiča,
— za asistenta proge bluming-steckel Antona Sitarja,
— za vodjo priprave dela Janeza Rozmana,
— za dninske asistente inž. Saša Mandeljca in inž. Vladimirja Senčarja,
— za vodjo strojnega vzdrževanja Janeza Peternela,
— za vodjo vzdrževanja elektro naprav inž. Antona Koselja,
— za v. d. mazilnega tehnika Andreja Hlebanja,
— za vodjo regulacijskih krmilnih naprav Franca Zupančiča.

M. P.

»Leonard« v popravilu

Obratovodja vzdrževalnih obratov na Javorniku tov. Iskra smo telefonično prosili, naj nam pove nekaj o popravilu elektromotorja Leonard na težki progi.

4. marca je pregorel rotor generatorja pri velikem elektromotorju Leonard na težki progi. Takoj so začeli z demontažo in na kraju samem začeli motor popravljati. Delo je zelo obsežno, saj so na dveh mestih ugotovili preboji, ki pa je povzročil okvaro vsega generatorja. Previti so morali vse vezi iz palic previtja za kolektor. Očistiti so morali kolektor in zamenjati vezi segmentnih obročev. Delo poteka po načrtu. Težave so imeli zaradi izolacijskega materiala, ki bi ga morali dobiti iz zamejstva, vendar so si pomagali z domačim materialom. Popravilo elektromotorja je zelo komplicirano, kar velja tako za demontažo kakor tudi za ponovno montažo. Delavci, ki so zaposleni pri

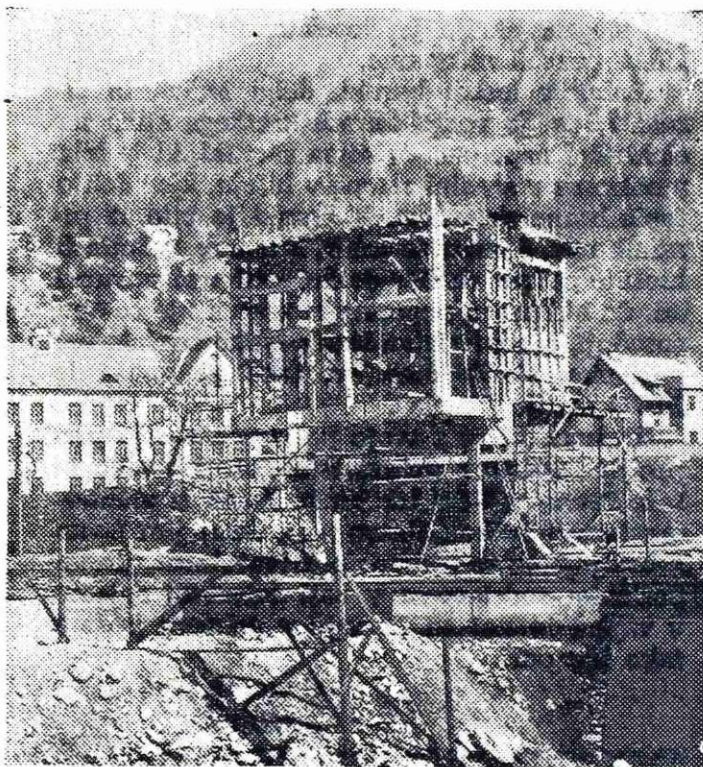
popravilu motorja, delajo neprekinjeno po 12 ur. Vzporedna dela opravljajo vse ostale delavnice vzdrževanja Javornik in seveda vsi člani kolektiva elektro delavnice Javornik. Predvidevajo, da bodo z deli gotovi do konca marca, prizadevajo pa si, da bi bili gotovi čimprej, da bi tako zmanjšali izpad proizvodnje in omogočili valjarnam na Javorniku normalno obratovanje.

-or

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Esad Mahmutović
elektrodni oddelek

Skelet nove presipne postaje

Varstvo zraka

Čeprav Jesenice daleč naokoli uživajo neslaven sloves mesta s slabim zrakom, je na drugi strani res, da smo se prebivalci prav neverjetno pohlevno sprijaznili s stanjem, kakršno je. Poredkoma slišimo ali beremo graje na račun današnjega stanja, še redkeje kdo protestira ali nastopi s sprejemljivim predlogom za izboljšanje. Verjetno bo temu vzrok dejstvo, da ima železar na v občini poseben položaj, da je skoraj sleherni občan vsaj delno odvisen od nje in da mu ne kaže biti preveč natančen takorekoč v domači hiši. Vodstvo in samoupravni organi železarne pa imajo dovolj skrbi z rekonstrukcijo in organizacijo dela ter odgovarjajo, da bodo

naprave, ki najbolj onečiščajo ozračje, v pogonu samo še toliko in toliko let ali mesecev.

Smemo biti s takim stanjem zadovoljni?

Nikakor ne, saj ima onesnaženo ozračje na Jesenicah tudi svojo ekonomsko plat, ki je še danes povsem zanemarjena. Število obolenj na dihalih je nad slovenskim povprečjem in temu dejstvu ni težko najti prave razloge. Nihče ni doslej objavil statističnega primerjalnega prikaza n. pr. o naduhi pri otrocih, četudi zdravstveni delavci ocenjujejo obolenost za to boleznijo na Jesenicah kot nadpovprečno. Sodelavci železarne v visokem odstotku bolujejo zaradi bolezni dihal in

Zakaj gradimo za plavža novo pripravo vložka z aglomeracijo?

Vse naprave za skladiščenje in pripravo rude ter koksa so bile zgrajene leta 1937, razen pražilnih peči, ki so jih zgradili po II. svetovni vojni. Naprave za razkladanje rude in koksa so bile zgrajene za en plavž, ki naj bi proizvajal dnevno 120 ton surovega železa. Danes proizvajamo dnevno že blizu 400 ton surovega železa, torej je tudi potreba po rudi in koksu 3,3 krat večja kot leta 1937. Ves koks še danes skladiamo ročno, kar je zelo naporno in predvsem drago. Nadalje moramo plačevati železnici vsako leto preko 50 milijonov S din stojnine za nepravčasno zložene in pokvarjene vagonne.

Tehnologija in delo na plavžu sta danes že toliko napredovala, da si ekonomsko upravičenega obratovanja ne moremo več zamisliti brez aglomeracije.

Zakaj je potrebna aglomeracija?

1. Vse drobne rude, ki ima zrno pod 10 mm ne moremo predelovati v plavžu. Če jo hočemo uporabiti, jo je potrebno spraviti v kosovno zrno, kar je najbolj ekonomično in tehnološko ugodno, z aglomeriranjem.

2. Vse kařbonatne rude in teh je v Jugoslaviji že dosti, se pri aglomeriranju pretvorijo iz oblike FeCO_3 v Fe_2O_3 . S tem smo ne samo prihranili na koksu, ki bi bil potreben za izgon CO_2 v plavžu, ampak se izboljša tudi predelava zaradi lažje reduktivnosti take rude.

3. Danes v svetu uporabljajo kot zasip za plavže 100% aglomerat zaradi njegove velike poroznosti (aglomerat ima 8% mikro in 50% makro poroznosti), kar ugodno vpliva na indirektno redukcijo vsipa oziroma na manjšo porabo koksa.

Okvirni izračun prihrankov po dograditvi nove aglomeracije:

Sedanje stanje:

a) Zaposlenih je 302 delavcev in uslužbencev.

b) Poraba koksa je znašala v letu 1965 — 950 kg na tono grodja.

Proizvodnja je bila v letu 1965 125.500 ton.

Z novo aglomeracijo in rekonstrukcijo plavžev bomo proizvodnjo povečali na 300 tisoč ton surovega železa letno.

Zaradi aglomeracije, ki nam bo omogočala dobro pripravljen vložek ter dobro sejanje koksa, ki ga bomo po rekonstrukciji imeli, računano po diagramu Wendeborna, bo poraba koksa nižja za okrog 30% kar pomeni naslednji prihranek:

$300.000 \text{ t} \times 950$ (brez aglomeracije) = 285.000 ton koksa.

$300.000 \text{ t} \times 0,70 \times 950$ (z aglomeracijo) = 200.000 ton koksa.

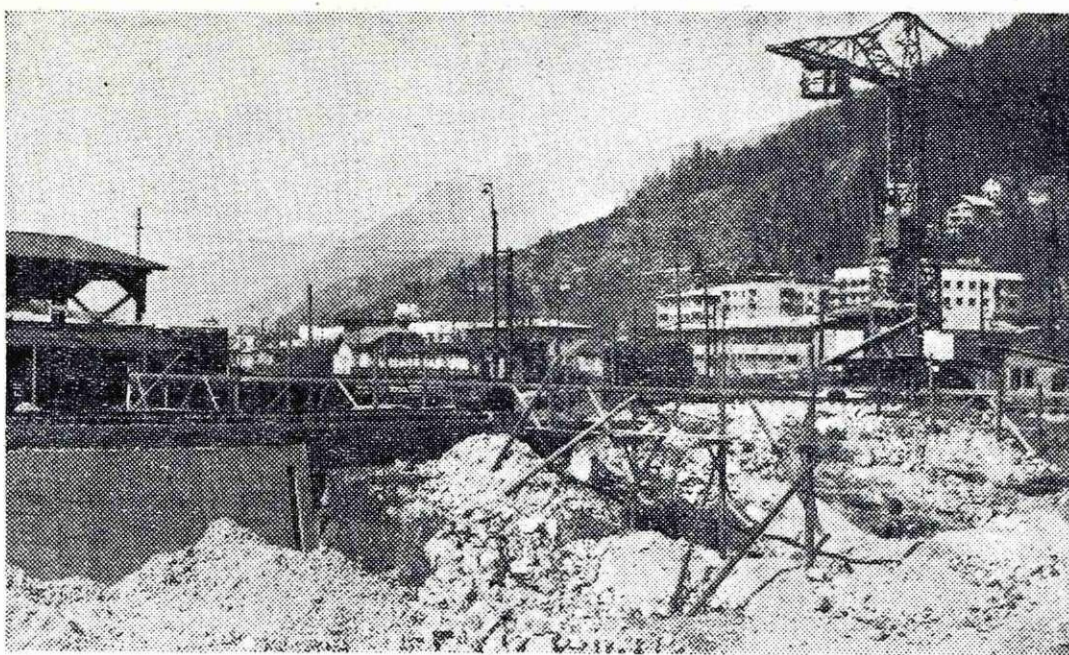
Cena koksa je 40.000 tonov.

Prihranek na koksu je letno 85.000 ton.

a) $(285 - 200) \times 40.000 = 3.400.000.000 \text{ S din}$

Nadaljni prihranek:

Sedaj imamo zaposlenih pri tridinskem zaposlovanju 302 osebi. Če bi nadalje delali z enakim delovnim ča-

Delavci Gradisa kopljejo temelje za drobilnico I v novi aglomeraciji. V ozadju novi žerjav, s katerim si bodo pomagali pri gradnji

som, bo potrebno za ves obrat 210 delavcev in uslužbencev.

b) Letni prihranek:

$(302 - 210) \times 120.000 \times 12 = 132.480.000 \text{ din}$ (mesečno nas sedaj stane en delavec v obratu plavž in aglomeraciji okrog 120.000 din).

Lahko tudi računamo, da odpadejo z modernizacijo naprav za razkladanje in transport vložka vse stojnine za železniške vagonne, vsi stroški za okvare na vagonih ter vsi stroški za ročno razkladanje koksa (to sedaj delajo delavci izven delovnega časa), da ne govorimo o izredno težkih delovnih pogojih zlasti pri pražilnih pečeh, ki jih bomo z izgradnjo aglomeracije odstranili.

c) Ta vsota presega letno okrog 100.000.000 din.

Prihranek letni:

A	3.400.000.000 din
B	132.480.000 din
C	100.000.000 din

Skupaj: 3.632.480.000 din

V tej vsoti niso upoštevani še vsi dohodki, ki bodo rezultat boljšega dela pri plavžih, to je boljša kvaliteta železa, zmanjšan izmeček s prahom, saj lahko računamo, da bo sedanja količina prahu,

ki se giblje okoli 150 kg na tono surovega železa, znižana prav gotovo na pod 50 kg na tono.

Nadalje ne bomo imeli nobenih izgub plavžnega plina, ki sedaj še delno uhaja v atmosfero.

Z ozirom na to, da povsod po svetu že zelo uspešno predelujejo plavžno žlindro za gradbene materiale, je to tudi pri nas pričakovati.

Z novo aglomeracijo, ki je moderne izvedbe, bomo namreč lahko držali konstantno kemično analizo vsipa za plavž in tako tudi konstantno analizo žlindre, kar je pogoj za predelavo le-te v gradbene namene.

Nadalje je potrebno upoštevati, koliko bomo prihranili z izgradnjo aglomeracije na devizah, ki jih sedaj damo za surovo železo in za

premog, ki je potreben za koksanje. Samo na koksu se zmanjša z izgradnjo aglomeracije potreba za 85.000 ton. Za ta koks je potrebno skoraj v celoti premog uvoziti iz ZDA.

Za 180 ton surovega železa, ki ga bomo po rekonstrukciji manj uvozili, pa plačamo v devizah:

$180.000 \times 44,5 \times 1250 = 10.012.500.000$ deviznih dinarjev.

Smatram, da so ti gornji podatki, ki so realni, zadostni in upravičujejo nujnost izgradnje novih naprav z aglomeracijo, kar je tudi skladno z gospodarsko reformo in nujno potrebno, če se hočemo vključiti v mednarodno delitev dela s konkurenčnimi cenami naših izdelkov.

Inž. Vinko Golc

UČENCI DALI VZGLED

Akciji za pomoč Indiji so se na Železarskem izobraževalnem centru prvi odzvali učenci III. a razreda poklicne industrijske šole. Sklenili so, da bo prispeval v sklad za pomoč Indiji vsak po 1.000 starih dinarjev. Tako bodo učenci omenjenega razreda prispevali v ta sklad 20.000 starih dinarjev, kar naj bi bilo v vzpodbudo ostalim učencem poklicne industrijske in tehnične srednje šole ter vsemu zavodu.

pred onesnaženjem na Jesenicah

zlasti v izboljšanju delovnih pogojev ter izboljšanju ozračja njihovih bivališč je iskati pot za zmanjšanje števila bolezenskih izostankov.

Do lanskega leta v naši državi varstvo zraka ni bilo pravno urejeno. Nekomu, ki bi se hotel pravdati s podjetjem zaradi škode, povzročene z nečistim zrakom, se ni obetalo pred sodiščem kaj prida uspeha. S temeljnim zakonom o varstvu zraka pred onesnaženjem (Ur. l. SFRJ, št. 30/65) je storjen velik korak naprej. Odnos do ozračja posledaj ni več prepuščen razumevanju ali nerazumevanju delovne organizacije same.

S tem zakonom prihaja pod kontrolo sanitarne inšpekcije lokacija,

projektiranje, graditev, rekonstrukcija ter začetek obratovanja objektov in naprav, ki z izpuščanjem raznih snovi lahko onesnažijo zrak, vozila z zgorevalnimi motorji, lokomotive, lokomobile, prevoz, spravljanje in odstranjevanje škodljivih snovi, čistilne naprave ter inštrumenti. Zgraditev naprav, ki z izpuščanjem škodljivih snovi lahko onesnažijo zrak, ni dovoljena brez zagotovitve ustreznega varstva ozračja. Graditev in rekonstrukcija objektov se sme začeti le, če projekt zagotavlja varstvo zraka. Stanovanjski deli naselij morajo biti zavarovani pred industrijskimi in drugimi objekti, ki spuščajo v zrak škodljive snovi, s čemur sanitarno varstvo.

Vsi, ki imajo take naprave, da lahko z izpuščanjem škodljivih snovi onesnažijo zrak čez določeno mejo morajo poskrbeti za kontrolo izpuščanja takšnih snovi bodisi z lastno službo, ali pa poveriti kontrolo za to določenim zavodom.

Občina pa mora organizirati kontrolo zraka nad svojim ozemljem.

Izvajanje predpisov o varstvu zraka pred onesnaženjem nadzoruje sanitarna inšpekcija, ki je pooblašena prepoovedati zgraditev oziroma uporabo objektov ter naprav, kjer ni zagotovljeno varstvo zraka. Prav tako sanitarna inšpekcija lahko odredi namestitve čistilnih naprav in odpravo pomanjkljivosti.

Zakon določa, da morajo lastniki

objektov in naprav ki spuščajo v zrak škodljive snovi čez dovoljeno mejo, do 15. julija 1965 uresničiti zahteve zakona; ta rok republika ob materialnih, tehničnih in drugih objektivnih težavah, ki jih gotovo ne bo malo, lahko podaljša največ za dve leti. Lastniki bodo morali takoj, ko bodo sprejeti ustrežni standardi, prijaviti vse objekte, ki lahko s svojim obratovanjem onesnažijo zrak prek določene meje, občinski sanitarni inšpekciji.

Kršilec temeljnega zakona o varstvu zraka pred onesnaženjem se obetajo precej hude kazni: delovnim organizacijam do 5 milijonov starih dinarjev, odgovornim osebam pa do 200.000 starih dinarjev. T.

Čiščenje cevi s stisnjenim zrakom

Kljub težavam bomo morali izvažati tudi kvalitetna jekla

Tanjug poroča, da je proizvodnja plemenitih jekel v Z. R. Nemčiji porasla od 2,4 milijonov ton v letu 1963 na 3 milijone ton v letu 1965. Tako je dosežen delež plemenitih jekel 8,3 % v celotni proizvodnji surovega jekla. Poznavalci gospodarstva predvidevajo, da se bo nadaljna rast potrošnje plemenitih jekel gibala na nivoju 4 % letno, proizvajalci pa so načrtovali znatno večji porast proizvodnje.

Prva posledica takega stanja je padec proizvodnje plemenitih jekel od povprečne proizvodnje v prvem četrtletju 1965 leta 270.000 ton na 251.000 ton v drugem in na 243.000 ton v tretjem četrtletju.

Japonska je v zadnjih letih izrinila Zahodno Nemčijo z drugega mesta v proizvodnji plemenitih jekel na svetu, ki je od leta 1955 za 8-krat povečala proizvodnjo in dosegla v letu 1965 proizvodnjo 4,2 milijona ton.

V ZDA so lani proizvedli 12,8 milijona legiranih jekel, na Švedskem 1,2 milijona in v Avstriji 500.000 ton.

Proizvodnja plemenitih jekel je v nekaterih državah oz. področjih napredovala od leta 1964 na 1965 na glavo prebivalca takole:

	1964	1965
kg	kg	
države EGS	33	35
ZR Nemčija	48	51
Francija	33	35
Italija	25	26
Benelux	10	10
Švedska	125	157
Avstrija	61	69
ZDA (samo legirana jekla)	47	67
Japonska	32	43
Anglija (samo legirana jekla)	29	33

Vidimo, da je porast proizvodnje plemenitih jekel v nekaterih državah še večji kakor v Z. R. Nemčiji. Zaradi tega je konkurenca huda in nemški proizvajalci plemenitih jekel trdijo, da so izgube na dohodku pri prodaji plemenitih jekel v letu 1965 v primerjavi z letom 1964 dosegle do 20 odstotkov.

Ta trditev nam tudi pojasnjuje vzroke hitre rasti po-

večanja proizvodnje plemenitih jekel, saj je ta proizvodnja bila silno donosna in gotovo še ostala, kljub močnemu znižanju dohodka. Popolnoma razumljivo je, da so dobavni roki in drugi pogoji nakupa teh izdelkov na svetovnem trgu zelo ugodni.

V takih okoliščinah se je močno razvila proizvodnja elektro jekel tudi v Jugoslaviji, saj je znašala v letu 1965 250.000 ton, za letos pa je planirano 298.000 ton. Lahko se zgodi, da ne bodo vse kapacitete elektro peči tako izkoriščene za proizvodnjo plemenitih jekel in ravno tako je možno, da bi bili posamezni proizvajalci prisiljeni zniževati cene.

Računati moramo namreč, da proizvodne kapacitete v Jugoslaviji omogočajo okrog 16 kg plemenitih jekel na prebivalca.

Zapadna Nemčija ima 8,3 % plemenitih jekel od celotne proizvodnje jekla pri nas pa bi dosegla 16 %.

Vsa ta dejstva nam pojasnjujejo, da ne bomo imeli prav lahkega dela, če bomo hoteli izvažati tudi kvalitetna jekla. Poleg napovedanega moramo upoštevati, da so si stari proizvajalci plemenitih jekel, kakršen je npr. Böhler, dobro organizirali prodajo in so se tudi prilagodili posameznim tržiščem. Samo Böhler ima več kot v 40 državah svoja predstavništva s številnimi konsignacijskimi skladišči. Tudi sicer imajo kratke dobavne roke, saj imajo primerne zaloge tako končnih izdelkov, kakor tudi polizdelkov.

Kako je s tem v naši železarni, najbrž ni treba pojasnjevati, gotovo pa je, da bo-

mo hitreje premagali razvojne težave, če bomo tudi kvalitetna jekla izvažali na razvita in zahtevna tržišča. Le na ta način bomo lahko primerjali oz. ocenjevali naše uspehe, kar je predpogoj za premagovanje samozadovoljstva in za hitrejši napredek.

Teržan Zvone

Novice iz DE transport

V sredo, 9. marca, je prišla večja količina indijske rude za jeklarno. Predvideno je bilo, da bomo morali 5.700 ton rude vskladiščiti na haldi s težkimi motornimi dvigali. V dobrih osmih dneh nam je uspelo to delo opraviti kljub težavam (tekoča popravila motornih dvigal) in neenakomernemu dovozu. To dokazuje le 288.000 starih din stojnine. Pripomniti pa je treba, da so blii obrati prav tako nemoteno oskrbovani s potrebnimi surovinami in pohvaliti je treba vse, ki so sodelovali, in pokazali precejšnjo mero discipline in pridnosti.

V žičarni in hladni valjarni so imeli težave z notranjim transportom lastnih odpadkov. Morali so jih prevažati z boks paletami v skladišče trakov, kjer so jih naložili na vagon. Pri tem smo izgubili pa so morali odpadke ponovno prekladati. Zato smo se z obratovodstvom HVŽ dogovo-

Poškodbe pri delu

VALJARNE JAVORNIK I

Rudolf Kokalj, valjavec na težki progi, je na valjčnicah hotel s kleščami obrniti valjanec v kvadrat, ki pa se je zataknil. Poškodovanec je stopil preblizu vročega valjanca, tako da se je opeknel na desno nogo in obe roki.

Dane Ostojič, pomožni delavec pri škarnjah na prostem, je ravnal caglje oziroma gredice. Gredica mu je padla na desno roko in poškodovala kazalec.

Stanko Bizjak, pomočnik na progi, je vlačil vroče železo proti škarnjah. Pri tem si je opeknel levo roko.

Anton Romih, avtogenski rezalec, je s kleščami pomagal vleči težke gredice. Med vlečenjem so klešče popustile, Romih je padel in si poškodoval desno roko.

Jakob Pesjak, valjavec na srednji progi, se je pri valjanju opeknel na desno roko.

Mirko Rijavec, vodja univerzalnega ogrodka, je pregledoval četrto ogrodje in pri tem stopil na mokro železo. Ker mu je spodrsnilo, si je izvinil desno nogo v gležnju.

JAVORNIK II

Božo Dobravec, delavec v adjustaži, je prestavljal pločvino k stroju. Ko mu je spodrsnilo, je z roko potegnil po

robu pločvine in se skozi ro-kavico urezal na drugi prst na desni roki.

Jakob Černe, drugi rezalec na platinskih škarnjah, si je pri delu na ogrodju mize, ko mu je spodrsnilo, poškodoval levo roko.

VALJARNA 2400

Safet Hadžič, delavec na progi, si je pri menjanju valjev poškodoval desno roko.

ZIČNA VALJARNA

Redžo Ajdinovič, pomočnik zakladalca, si je pri pripravljanju kljuk za zakladanje ingoto v peč poškodoval kazalec.

JEKLOVLEK

Janez Cerkovnik, pomožni žarilec, si je pri prekladanju težkih in mastnih palic, ko mu je ena padla na levo nogo, le-to lažje poškodoval.

Bogu Stolarju, pomožnemu delavcu, je pri nakladanju zabojev na tovornjak, zaboj zdrsnil iz rok in mu poškodoval kazalec na desni roki.

STROJNO-ENERGETSKI

OBRAZI

MEHANIČNE

DELAVNICE

Viktor Debevc, dežurni ključavničar v šamotarni, si je pri ravnanju pločvine ranil palec desne roke.

KONSTRUKCIJSKA

DELAVNICA

Stanislavu Zupanu, ključavničarju v konstrukcijski delavnici, je zrahljano povrtalo v vključenem vrtnem stroju, ko ga je hotel pritrčiti, poškodovalo levo roko.

ELEKTRO DELAVNICA

Srečka Murnika, obratnega elektrika v žični valjarni, je med merjenjem električne napetosti 900 kW motorja z V-metrom, ko se je nehote dotaknil dveh pomožnih dovodnih žic, obločni plamen opeknel dlan, lev. roko.

GRADBENE DELAVNICE

Janez Valantu, steklarju v mizarni, je med odstranjevanjem razbitega stekla z okna padel kos na nogo in mu jo ranil.

VZDRŽEVANJE

JAVORNIK

Franc Radelj, ključar v valjarni 2400, je pri nedeljskem popravilu pomagal vzdrževalcem. Le-ti so v njegovi bližini zabijali zagozdo. Pri tem je nastavno kladivo odneslo v ponesrečenca in mu poškodovalo hrbet.

Marijana Lebarja, splošnega elektrika v elektro delavnici, je med priklopom varilnega agregata v priključku nastali obločni plamen opeknel po prstih desne roke.

Ivan Slamnik, ključavničar v mehanični delavnici, si je med montažo veznega droga v valjarni 2400 poškodoval prste na desni roki.

PROMET

Ivan Starič, premikač normalnotirne proge na prostoru, je pri spenjanju vagonov z glavo zadel v parno cevko in se ranil.

Planinsko društvo Javornik — Koroška Bela sprejme

HONORARNEGA KNJIGOVODJO

Interesenti naj pošljejo ponudbe Planinskemu društvu Javornik. Vse potrebne informacije lahko dobijo pri predsedniku društva Francu Svetinu, Koroška Bela, Prosvetna 2. Honorar po dogovoru.

Planinsko društvo
Javornik — Kor. Bela

Spet stimulatívne odškodnine novatorjem

Komisija za ocenjevanje tehničnih izboljšav je letos imela že dve seji. V januarju je komisija odobrila avtorjem izboljševalnih predlogov nagrade v višini 6.600 N din, na zadnji seji v februarju pa 5.858 N din.

Najvišja odškodnina je bila odobrena in izplačana Janezu Pikonu, asistentu za vzdrževanje na prometu in njegovim sodelavcem, ki so v zelo kratkem času ter poceni in zelo dobro izdelali vozove za dovoz vložka k novi ASEA peči. Komisija je avtorjem izboljševalnega predloga odobrila enkratno odškodnino v višini 1.595 N din.

Viktor Smolej in Ivan Azman iz plinske in vodne energije sta prejela rento v višini 1.133 N din za drugo leto izkoriščanja izboljševalnega predloga št. 1626.

Valentinu Markežu in Janezu Arhu iz valjarne 1300 je bila izplačana in priznana enkratna odškodnina za tehnično izboljšavo »zavore na spodnjem valjku trojke na valjni progi 1300« v višini 738 N din.

Jože Kos, gradbeni inšpektor za industrijske peči, je za svoje zelo uspešno in originalno tehnično izboljšavo, v kateri predlaga nov diletacijski material za obzidavo SM peči, prejel enkratno pavšalno odškodnino v višini 700 N din.

Viktor Koprivec iz plinske in vodne energije je za svoj izboljševalni predlog, s katerim predlaga odpravo zastojev in okvar na Dorrovih čistilcih in plavžih, prejel enkratno pavšalno odškodnino v višini 500 N din.

ZAHVALA

Ob težki in prerani izgubi naše drage žene, mame in stare mame

VALERIJE ČOP

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v težkih dneh stali ob strani, nudili nesebično pomoč in nam izrekli sožalje.

Posebna zahvala primariju dr. Brandstetterju, osebju jeseniške bolnišnice in dr. Tancarju za dolgoletno zdravljenje.

Toplo se zahvaljujemo tudi sosedom in kolektivu CPD za pomoč.

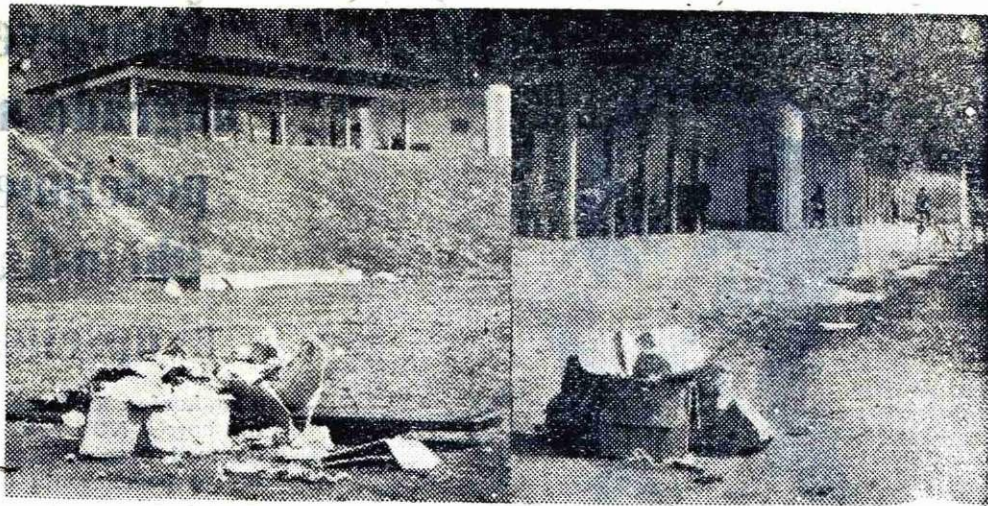
Iskrena hvala vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, vsem darovalcem cvetja, voznikom osebnih avtomobilov ter pevcem za ganljive žalostinke.

Zalujoci: mož Jakob, sin Karel z družino, hčerka Berta z družino in ostalo sorodstvo.

Tudi Zdravko Kragl iz elektro delavnice je prejel enkratno odškodnino v višini 500 N din za odlično izvedeno in koristno izboljšavo na Marsovih pečicah v laboratoriju jeklarne.

Délovodja vzdrževalcev v obratu Javornik II je prejel za zelo uspešno in koristno izboljšavo enkratno odškodnino v višini 400 N din.

Vsi ostali izboljševalni predlogi, ki so bili že izvedeni in predloženi v oceno v zadnjem času, bodo ocenjeni na seji komisije še v tem mesecu ali v bližnji prihodnosti. Omenimo naj še, da sektor za ekonomiko pripravlja skupaj z referatom za novatorstvo in racionalizacijo ter pravno službo in društvom DIATI nov pravilnik o prijavljanju, ocenjevanju in nagrajevanju prizadevnih avtorjev tehničnih izboljšav. Zuro

PA BREZ ZAMERE

Pred začetkom velikega hokejskega turnirja so vsepovsod čistili in krasili ulice našega mesta, da bi dokazali domnevanim tujim turistom, da imamo razvit čut za snažnost.

Skoda je le, da so čistili samo cestišča in pločnike, nekaj metrov od ceste pa naj smeti kar ostanejo, saj mogoče tega nihče še opazil ne bo. In tako je ostal kup smeti prav nasproti menjalnice, da ne govorim o razdejanjih in navlaki po raznih kotih dvorišč, o smetišču za stavbo občinske skupščine, za novim P-marketom, pri Mesarskem podjetju, nasproti hotela »Pošte«, na nasipu pod gasilskim domom itd., itd.

No, hokej 66 je za nami in da si ne bi kdo delal utvar, da bodo tudi v prihodnje vsaj za silo očiščena cestišča, so se takoj pojavili pred tržnico kupi smeti. (Da se ne bi kdo izgovarjal na semenj, naj povem, da so bili posnetki napravljeni tri dni pred tem.)

Verjetno se bodo tem smetem sčasoma pridružile še druge in spomin na hokejsko prvenstvo ter s tem povezano ureditvijo Jesenic bo povsem zbledel. Sicer nas zaenkrat na to spominjajo še pozabljeni ogrodja panojev ter slavalok nad podvozom, toda zob časa bo načel tudi te in vse bo spet po starem. S. H.

Mnogi predlogi ostanejo še naprej le upravičena želja občanov

Oba zbora skupščine občine Jesenice sta 25. februarja razpravljala o gibanju gospodarstva v letu 1965 in o planu za leto 1966. Prav tako so odborniki razpravljali o predlogu proračuna za letošnje leto, ki ga je predlagal sklad za družbeni plan in finance. V tem predlogu, dopolnjenem s predlogi odbornikov, so razpravljali člani na zboru volivcev. Nekatere spremembe sta predlagala tudi predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta in Občinski odbor SZDL.

Da bi za ponovno razpravo in sklepanje na seji skupščine

občine svet za družbeni plan in finance čim bolj uskladil predloge — želje in možnosti, je predsednik občine Ludvik Slamnik sklical za torek, 22. marca, skupno sejo svetov skupščine občine Jesenice. Člani svetov so že s številno udeležbo dokazali, kako živo so zainteresirani, kako bo razporejenih predvidenih N din 1.447.000 proračunskih sredstev. Potrebe so namreč znatno večje od možnosti, zato ni nič čudno, če po trurni razpravi niso bili vsi zadovoljni in bodo mnogi predlogi ostali le upravičena želja.

Predsednik sveta za družbeni plan in finance Franc Tepina je imel težko nalogo, ko je odgovarjal navzočim in branil zlasti tiste postavke proračuna, ki so obvezne in je od njih nemogoče odstopiti.

Se vedno ostane odprto vprašanje kje dobiti sredstva za dograditev pokopališča na Blejski Dobravi, za kulturni dom na Javorniku, za ureditev naselja na Koroški Beli, otroških igrišč in nujno pomoč gasilskim društvom. Nerešena je ostala tudi dolgotrajna želja občanov in nujna (nadaljevanje na 9. strani)

Izpiti za kvalifikirane žebliarje

V žebliarni vsako leto organizirajo tečaj za delavce, ki se priučujejo na žebliarskih strojih in strojih za proizvodnjo bodeče žice. Letos se je za tečaj prijavilo šest kandidatov ki bi si radi pridobili kvalifikacijo. Na tečaju so tečajnikom predavali o obdelavi jekla, strojnih elementih, tehnologiji izdelave žebeljev in bodeče žice, o čiščenju in mazanju žebliarskih strojev, ekonomiki žebliarne, o delavskem samoupravljanju, HTV predpisih itd. Tečaj je trajal od 14. februarja do 15. marca. Znanje kandidatov je preizkusila posebna komisija na izpitih, ki so bili minuli ponedeljek.

10 let Planice

Prav v teh dneh so v Planici smučarski poleti na prenovljeni 135-metrski skakalnici. Letos praznujemo tudi 30-letnico, odkar je človek s smučmi letel na nogah po zraku več kot sto metrov daleč. To je bilo 15. marca 1936, ko je 17-letni deček Sepp Bradl iz Bischofshofna v Avstriji postal najbolj znan človek na svetu.

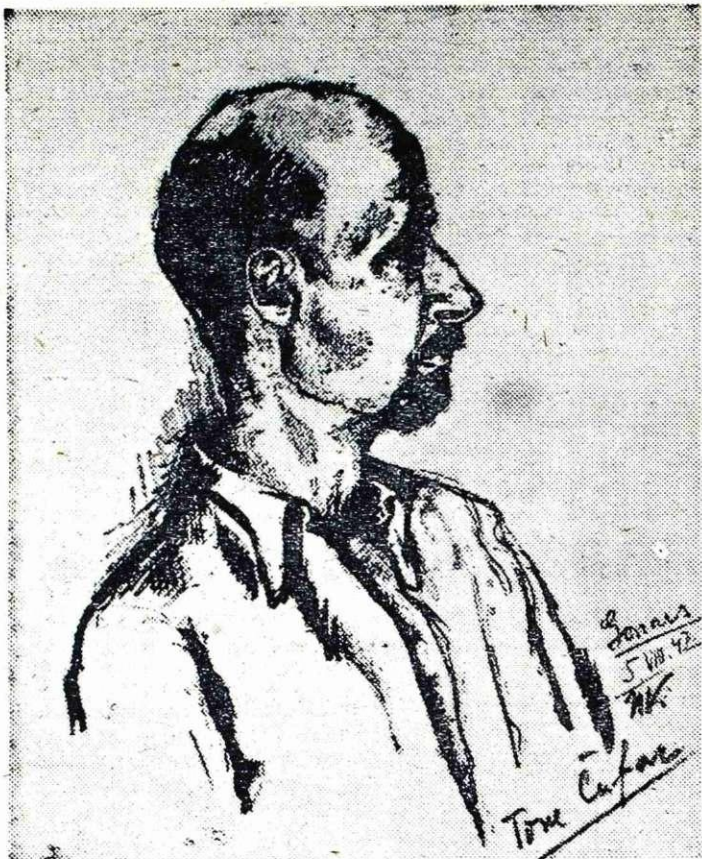
Po vsem svetu so tudi zvedeli, da se je to zgodilo v Planici v majhni dolini pri Ratečah pod Poncami, torej v Jugoslaviji. Prva prireditev na 100-metrski skakalnici v Planici je bila dve leti prej, ko je leta 1934 znašal rekord skakalnice 92 metrov. Toliko je skočil Norvežan Birger Ruud. Kljub temu, da je naslednje leto mednarodna zveza prepovedala skoke na skakalnici v Planici, češ da so

življenjsko nevarni, so skakali in prekršili pravila FIS organizacije. Sledile so sankcije proti Planici in ponovno so prepovedali tekmovalce. Največji nasprotnik Planice so bili Norvežani, saj so zahtevali, da njihova zveza prepove skoke v Planici. Zahtevali so tudi, da njihova zveza prepove udeležbo vsem tekmovalcem iz severnih dežel. Protestna pisma so poslali vsem članicam FIS, razen Ju-

goslaviji. Ko so Jugoslovani zvedeli za zahrbtni ukrep FIS, so organizirali skoke na 65-metrski skakalnici, za trening pa so skakali na prenovljeni 120-metrski skakalnici. S treningom so začeli 10. marca, največji lov na dolžine pa se je začel v nedeljo, 15. marca 1936. Poskusni skok bi moral opraviti tekmovalci z Norveške, toda smučarska zveza Norveške je sporočila, da njihovi tekmovalci ne smejo skakati več kot 80 metrov, kot je predvideno v pravilih FIS. Zato so bili Norvežani med gledalci. Takoj za tem so začeli »frčati«, kakor je dobesedno zapisal »Slovenec«, preko mostu in jadrali po zraku. Bradl je skočil 101 meter, dr. Reinl 98, Budjarek (CSSR) 95 in Asclenwold 96 itd. Jugoslovani Albin Novšak in Bogo Šramel sta skočila po

72 m daleč. Edini časopis, ki je podprl polete v Planici, je bil zürški »Sport«, ki je napisal, da so skoki preko 100 metrov varni in tudi možni ter da je naprava v Planici odlično pripravljena. Skakanje na takšni skakalnici je pravi užitek. Štiri dni za tem je mednarodna zveza FIS skakalnico v Planici zaprla z izgovorom, da je Avstrijec Bradl dobil za najdaljši skok darilo. Jugoslovanska smučarska zveza je vložila protest, vendar so ga zavrnili. Šele leta 1937 so v francoskem zimskošportnem centru ChamoniXu ugodili protestu jugoslovanske smučarske zveze, skoke pa so organizirali spet leta 1938, ko jih je odobrila tudi mednarodna organizacija FIS.

Polde Kosič

Čufarjeve nagrade naj podeljuje Občinska skupščina

Na konferenci Zveze združenja borcev NOV Jesenice bodo med drugim razpravljali tudi o podeljevanju Čufarjevih nagrad, ki jih sedaj podeljuje Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice vsako leto zaslužnim kulturnim delavcem. Predlagali bodo, naj bi jih v bodoče podeljevala občinska skupščina prav tako za prizadevanje delo na kulturnem in prosvetnem polju.

Nande Vidmar: Tone Čufar leta 1942 v Gonarsu (črna kreda)

Koncert opernih melodij

V ponedeljek, 28. marca, ob 19.30 uri se bo v dvorani gledališča »Tone Čufar« že drugič v letošnji sezoni predstavil s koncertom simfonični orkester Glasbene šole. Tokrat bo imel na svojem programu pod vodstvom dirigenta Rada Kleča popularne operne melodije najbolj znanih in priljubljenih skladateljev. Poslušali bomo lahko odlomke iz oper skladateljev G. Bizeta, P. Mascagnija, W. A. Mozarta, J. Offenbacha, G. Puccinija, C. Saint-Saensa, G. Verdija in R. Wagnerja.

Arije iz posameznih oper bodo peli vokalni solisti: mezzosopranistka M. Bal-

hova, basist A. Čufar, tenorist T. Dolar, sopranistka M. Gorenc, baritonist J. Jeraša, baritonist A. Kossem, mezzosopranistka D. Koroščeva, sopranistka A. Legatova in basist J. Legat.

Vsi pevci so nekdanji in sedanji gojenci jeseniške Glasbene šole z izjemo edine gostje sopranistke M. Gorenc iz Ljubljane. Le-ta je debutirala v reški operi in je dobila lani na mednarodnem tekmovanju solo pevcev v Belgiji med 123 kandidati prvo nagrado.

Vabimo vse ljubitelje lepih opernih melodij, da obiščejo to zanimivo in kvalitetno prireditev.

S seje Živahn mih n

Občinski odl. Jesenicah je prav za VI. Slovenije v sklicu na občine več člani krajevne SZDL in predstev množični. Takšno posveto pretekli poned. Javnemu v jencev.

Nekaj uvod razpravo je povnik Občinskega Pavel Lotič. V bili zelo pogost problemi posredstev na terenu žave imajo o društva zaradi finančnih sredstev. Posamezni bili mnenja, vanja za cent. turnih institucij občine kvarno razvoj društev jih v občini. T vsem za Svob. no prosta (občutijo posle kor bi iztraja njem na linu de ljanju centrali institucij lahko sikateri kraji do težav in ce razvoju kultur dejavnosti. V skrbimo za na vanje madih lj in organizacije da so o t pogovori na ferenci Občinske ZMS na Jese kritični prip. tudi na račun uprizoritve Mi tiričnega kaba tura 65.

AMD Jesenice še nadalje v zasilnih prostorih

V preteklem tednu je imelo Avto moto društvo Jesenice, ki mu predseduje že nekaj let inž. Ivan Arzenšek, redni letni občni zbor. Poleg članov društva so se občnega zbora udeležili tudi predstavniki gorenjskih AMD in podružnice soferjev ter avtomehaničkov na Jesenicah. Predsednik inž. Arzenšek je v uvodnem poročilu seznanil navzoče z delom društva v minulem letu in predvsem z doseženimi uspehi na področju vzgajanja voznikov motornih vozil v društveni avto šoli. Podčrtal je važnost te dejavnosti društva z ozirom na vedno večje število uporabnikov cest.

Zgoščenemu poročilu predsednika je sledila zanimiva razprava, v kateri so diskutantje priporočali nadaljnje izpopolnjevanje voznikov motornih vozil z občasnimi predavanji, grajali nekatere postopke prometnih organov in predvsem odnos teh organov do naših voznikov v ostalih republikah. Občni zbor je bil mnenja, da bi moral biti vključen v AMD sleherni lastnik motornega vozila, kar pa na Jesenicah ni primer. Predlagali so, da bi vsakogar, ki opravi vozniški izpit, avtomatično sprejeli v društvo, ker bi s tem število članstva redno naraščalo. Kritizirali so tudi zasilne prostore, ki jih ima AMD Jesenice na dvorišču

poklicne industrijske šole in ni izgledov, da bi društvo v prihodnje dobilo nove prostore ali lastni dom kot je to primer v drugih krajih. Če na Jesenicah po osvoboditvi nismo uspeli zgraditi nov prepotrebni kulturni dom in dom družbenih organizacij, tudi avto moto društvo ne bo uspelo zgraditi sicer prepotrebne nove društvene prostore z upravnimi prostori, garažami in servisnimi delavnicami, je bilo mnenje občnega zbora.

Na osnovi poročila predsednika in zelo plodne razprave občni zbor ni sprejel določenih sklepov, pač pa je pooblastil novi odbor, da jih izdela in poskuša izpolniti.

Društvo si bo vsekakor še nadalje prizadevalo za stalno izobraževanje in izpopolnjevanje voznikov, za pritegnitev čim več voznikov motornih vozil v članstvo društva, pa tudi za perspektivno rešitev društvenih prostorov.

ZAHVALA

Ob odhodu v zaslužni pokoj se pristrčno zahvaljujem vsem, posebno pa kolektivu mizarne gradbenega oddelka, za darila in čestitke. Obenem želim še mnogo delovnih uspehov!

Rudolf Eržen

OBVESTILO

Na podlagi dopisa številka 402-59/66 z dne 24. 2. 1966 Republiškega zavoda za socialno zavarovanje Ljubljana obveščamo vse upokojence na področju občine Jesenice in Radovljica, da bodo od 1. aprila 1966 naprej prejeli pokojnine prvega dne v mesecu in ne več pred prvim, kakor je to bilo do sedaj.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Jesenice

27. nadaljevanje

Peter: Dobro si mi razložil, kako poteka valjanje in izgledajo naprave. Vendar bi rad videl, če mi poveš še nekaj o valjanju posameznih izdelkov.

Oče: Tudi to pride sedaj na vrsto. Valjarne v večjih in velikih železarnah običajno ne valjajo ingotov in bram direktno v končne izdelke, temveč najprej v polizdelke. Zato imajo na razpolago veliko valjarniško ogrodje, ki ga imenujemo s tujko tudi bluming, kjer izvaljajo najprej ingote ali brame, lahko pa tudi oboje, odvisno od proizvodnega programa železarne, v polizdelke. Tisti izdelki, iz katerih lahko potem valjamo različno profilno jeklo, so kvadratnega preseka, medtem ko valjamo trakove in pločevino iz pravokotnih polizdelkov. Prve imenujemo s tujko blumse in druge slabse. Iz blumsov valjamo v drugi valjarni kvadratne izdelke manjšega premera, imenovane gredice, ki so lahko že končni izdelek, lahko pa jih valjamo potem še naprej v različne profile kot so kvadratne, okrogle, šestoglate, ploščate oblike, ali pa v žico različnih premerov. Najmanjši premer izvaljanega materiala pri profilih lahko

dosežemo pri žici in sicer 5 mm. Če želimo še tanjšo žico, je potreben drug postopek, o katerem bova še govorila. Premeri ostalih profilov so lahko različni od 10 mm navzgor, odvisno v kakšni valjarni jih valjamo. Vsi ti profili so lahko že končni proizvod, lahko pa jih v železarni še nadalje predelamo, o čemer se bova pogovarjala kasneje.

Peter: Kako pa proizvajate pločevino in trakove?

Oče: Pločevino in trakove proizvajamo iz ploščatih polproizvodov ali slabsov. Vendar moraš najprej vedeti, da delimo pločevino z ozirom na njeno debelino na tri vrste. Debelo z debelino nad 4,75 mm, srednjo z debelino med 3 in 4,75 mm ter tanko z debelino pod 3 mm. V naši železarni proizvajamo pločevino debeline od 0,35 do 3 mm in debelo pločevino od 5 do 30 mm, seveda pa lahko večje valjarne debele pločevine valjajo tudi debelejšo pločevino.

Peter: Torej so potrebne za valjanje tanke, srednje in debele pločevine tudi različne valjarne?

Oče: Jasno je, da so potrebne za valjanje pločevine različnih debelin različne valjarniške naprave, ki se

razlikujejo predvsem z ozirom na velikost. Valji so vedno enaki in sicer gladki ter brez kalibrov, so pa seveda različno veliki. Pri valjanju zelo tanke pločevine lahko imamo več stopenj, tako da izvaljamo na različnih valjarniških ogradjih posamezne polproizvode, ki potem služijo za valjanje pločevine končnih debelin. Podobno kot pločevino valjamo tudi trakove, ki jih potem na koncu navijamo v kolobarje ter pošiljamo naročnikom ali pa v nadaljno predelavo. Možno je te kolobarje tudi narezati v odgovarjajoče dimenzije in jih potem uporabiti kot polproizvod pri valjanju tanke pločevine. Seveda pa je treba pred vsakim valjanjem ogreti polproizvod v valjarniški peči na potrebno temperaturo, ki odgovarja vrsti jekla.

Peter: Kakšne so poleg debeline oziroma premera še ostale dimenzije valjanega materiala?

Oče: Pri profilih je dolžina običajno več metrov, štiri pa tudi šest, medtem ko dobavljamo žico v kolobarjih, ki imajo različno težo z ozirom na njen premer. Ploščati izdelki, to je pločevina, imajo lahko različne dimenzije. Pri debeli plo-

čevini vpliva na dimenzije velikost samega ogrodja in valja. V valjarni debele pločevine. la valjamo največ do štiri metrov, medtem ko je dolžina lahko različna, tudi do deset in več metrov. Druge valjarne, ki so ve lahko valjajo debelo pločevino roko tudi štiri metre, kar najo naprave od valjev naprej prilagajajo za to širino. Pri tanki pločevini je situacija drugačna, ker so dimenzije običajno postavljene fiksno sicer dolžina dva metra ter širina en meter. Lahko pa dobavljamo želji naročniku tudi tanko pločevino drugačnih dimenzij, ki pa so običajno manjše kot prej omenjene. Trakove dobavljamo prav tako v žico v kolobarjih.

Peter: Ali je treba po valjanju pred odpremo naročniku opraviti kakšno delo z izvaljanim materialom?

Oče: V vsakem primeru je treba preveriti dimenzije, če odgovarjajo naročilu, pregledati površino, če brez napak, in če je potrebno, upravit tudi nekatere lastnosti predvedenega materiala. Poleg tega treba material tudi označiti s številko ter vrsto jekla. Vemo

S seje odbora SZDL na Javorniku

Živahna razprava o problemih množičnih organizacij

Občinski odbor SZDL na Jesenicah je v okviru priprav za VI. kongres SZDL Slovenije v minulih dneh sklical na območju naše občine več posvetovanj s člani krajevnih odborov SZDL in predstavniki društev množičnih organizacij. Takšno posvetovanje je bilo pretekli ponedeljek tudi na Javorniku v domu upokojencev.

Nekaj uvodnih misli v razpravo je povedal predsednik Občinskega odbora SZDL Pavel Lotrič. V razpravi so bili zelo pogosto omenjeni problemi posameznih društev na terenu. Največje težave imajo organizacije in društva zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in prostorov. Posamezni diskutanti so bili mnenja, da prizadevanja za centralizacijo kulturnih institucij v okviru občine kvarno vplivajo na razvoj društev v ostalih krajih v občini. To velja predvsem za Svobode in kulturno prosvetna društva, ki že občutijo posledice. V kolikor bi vztrajali pri dosedanjem načinu dela in uveljavljanju centralnih kulturnih institucij, lahko pride v marsikaterem kraju naše občine do težav in celo zastoja pri razvoju kulturno prosvetne dejavnosti. Vse premalo skrbimo za načrtno vključevanje mladih ljudi v društva in organizacije, kljub temu, da so se o tem vprašanju pogovarjali na nedavni konferenci Občinskega komiteja ZMS na Jesenicah. Nekaj kritičnih pripomb je bilo tudi na račun gledališča in uprizoritve Mikelovega satirčnega kabareta »Inventura 65«.

Kot na vseh prejšnjih sestankih so tudi tokrat govorili o izgradnji kulturnega doma. Spričo občutnega pomanjkanja finančnih sredstev so navzoči razpravljali predvsem o dveh možnih variantah in sicer da bi gradili hitreje in s sodelovanjem še nekaterih drugih gospodarskih organizacij, ali pa v lastni režiji in seveda nekoliko počasneje.

Ob koncu posveta so udeleženci posveta želeli še pojasniti o gradnji nove trgovine na Koroški Beli in popravilu Ceste talcev ter ostalih cest na območju terena Javornik in Koroška Bela. Na posvetu so ponovno ugotovili, da je na Javorniku problemov vedno več, bodisi pri delu društev in organizacij, ali pa pri zadovoljevanju potreb občanov, vendar pa bi morali za njihovo reševanje imeti več posluha. — or

Železarski globus

SOVJETSKA ZVEZA. Decembra leta 1965 je začel obratovati v sovjetski železarni Zdanov nov plavž, ki je zaenkrat največji na svetu. Ima koristno prostornino 2.300 m³ in računajo, da bo lahko letno proizvedel 1,37 milijona ton grodlja. Obratovanje plavža je v celoti avtomatizirano in vse potrebne podatke izračunavajo elektronski računski stroji.

V ČETRTEK VIOLINSKI KONCERT

Glasbena šola Jesenice in Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice prirejata v četrtek, 31. marca, ob 19.30 uri v gledališču »Tone Cufar« koncert violinista Tomaža Lorenca, absolventa Akademije za glasbo v Ljubljani.

Spored: F. Händel: Sonata v g-molu za violino in klavir — L. V. Beethoven: Sonata v c-molu op. 30 št. 2 — B. Bartók: II. sonata za violino in klavir — E. Chausson: Poem ter Paganinijeve variacije na g-struni. Pri klavirju bo prof. Nada Omanova. Vstopnina bo 100 oz. 150 starih dinarjev. Vstopnice lahko rezervirate v pisarni Glasbene šole, telefon 82-423.

Franc Jernejc - Milče

IZDAJALCI NA DELU

KONEC

Ko so vstopili v začasni zapor, ki je bil zastražen, so ugotovili, da so zbrani vsi, za katere so vedeli. Delo je bilo naporno in dan je minil tako hitro, da Florjan in Andrej nista niti opazila, kdaj se je začelo mračiti. Po končanem delu je bilo pred njima 14 enakih glavnikov, ki so imeli vsi polomljene iste zobe, 14 parov nogavic z zelenim in rdečim robom, torej dokaz, da je Črni govoril resnico.

Telegram v Florjanovem žepu se je glasil: »Vse sumljive, razen enega, ki vam bo še potreben, takoj pošljite v korpus.« Telegram je podpisal načelnik OZNE za Primorsko in Gorenjsko.

Drugi bataljon je že imel pripravljeno močno četo, ki bo spremljala zločince proti Čepovanu in Zgornji Trebuši. Komandant odreda je zbranim borcev pojasnil važnost njihove naloge in posledice, če bi gestapovskim agentom uspelo uresničiti ta peklenški načrt.

Izvidnica dobro oboroženih smelih partizanov je krenila, kmalu za njo pa četa z bogatim plenom, ki ga mora prepeljati varno na določeno mesto.

Tovariš Cvetko, sekretar oblastnega komiteja za Gorenjsko, je 20. oktobra že jutraj prišel v komando odreda. Pregledal je priprave za konferenco, ki naj bi se začela naslednjega dne. Zvedel je, kaj nameravajo Nemci, toda zgodbi ni veliko verjel.

Prvi bataljon je že ponoči z 19. na 20. oktober prišel z Mežaklje prek Rudnega polja in zavzel vse steze in položaje, ki so vodili k Uskovnici. Drugi bataljon z Jelovice je zavzel položaje nad Srednjo vasjo in Staro Fužino. Tretji bataljon je varoval grapo, ki vodi na Konjščico vzhodno od Uskovnice. Na Uskovnici so se že zgodaj zjutraj zbrali ko-

munisti iz vsega odreda na skupni sestanek, da bi analizirali delo in določili naloge za naprej. Tovariš Cvetko je odpravljal sestanek, ko so padli prvi streli. Slišali so jih iz smeri Srednje vasi. Začelo se je. Pol ure pozneje je prihitel kurir iz smeri Rudnega polja in javil, da se bliža večja kolona Nemcev. Kaj sedaj?

Nekaj komunistov je takoj odšlo v bataljone, drugi pa so nadaljevali s konferenco. Vse dopoldne se položaji niso spremenili. Šele okoli pol ene so se začeli bataljoni premikati. Konferenca na Uskovnici ni bila več mogoča. Zato so sklenili, da se umaknejo na planino Grintovec preko doline Voje in da konferenco nadaljujejo popoldan.

Okoli enih so Nemci prodrli do Uskovnice in ogrožen je bil umik zaščitnici, to je drugemu bataljonu, ki je še branil Uskovnico. Pri ubitih Nemcih smo opazili za pasom verige. Pastirji pa so videli, da je imel vsak vojak verigo ali pa lisice za uklanjanje partizanov. Nemci so bili torej prepričani, da jim bo njihov načrt uspel in niso bili obveščeni, da smo le štiri dni pred tem vse njihove agente odkrili in spravili na varno.

Le Črni je še ostal. Bil je pod močno stražo in je v koloni stopal preko Pšince. Videl je, kako njegovi gospodarji, besni zaradi neuspeha, požigajo nekatere kočne na Uskovnici. Vodja patrole mu je dal njegovo lastno stekleničko, ki jo je moral popiti.

Napravil je požirek, široko odprl oči, stal še nekaj trenutkov, dokler se mu pogled ni zameglil, potem se je zamajal in padel. Čez dobrih 15 minut se je začel debeliti v obraz, ki mu je že tako temen še bolj potemnel. Za svoje izdajalsko delo je dobil nedaleč od svojih gospodarjev zaslužno placilo.

včasih izvaljani material takoj po valjanju še ne odgovarja zahtevam naročnika in zato so potrebne še nekatere dodatne operacije, o katerih pa bova govorila jutri.

18. LUŽENJE IN POCINKANJE

Peter: Včeraj sva končala z valjanjem, vendar si ob koncu obljubil, da bova danes še govorila o ne-

katerih dodatnih delovnih operacijah, ki so včasih potrebne?

Oče: Najprej moram omeniti luženje. Pri ogrevanju ingotov in ter polizdelkov v valjarniških pečeh pred valjanjem se železo na površini spaja s kisikom — takšno spajanje imenujemo oksidacijo — in pri tem nastane posebna povr-

šinska skorja, spojina železa s kisikom ali železov oksid. Imenujemo jo strokovno valjarniška škaja in ker je krhka, se med valjanjem lomi in odpada. Pri nekaterih vrstah jekla, predvsem velja to za tanko pločevino, ki jo potem uporabljajo za globoko vlečenje in druge zahtevnejše namene, želimo imeti zelo čisto površino ter zajamčeno brez škaje. V takšnem primeru uporabljamo poseben postopek, pri katerem pomakamo že izvaljano pločevino v bazene, napolnjene z žvepleno kislino, ki odstrani vse nečistoče z površine. Enak postopek lahko uporabljamo za profile in žice ter kot boš kasneje slišal, je potrebno luženje tudi pri nadaljni obdelavi žice profilov in trakov. Na sliki vidiš luženje tanke pločevine.

Peter: Omenil si, da uporabljamo tanko pločevino tudi za globoko vlečenje. Ali mi lahko ta pojem nekoliko pojasniš, ker ga ne razumem?

Oče: S postopkom globokega vlečenja izdelujemo na primer različno posodo, ki jo uporabljamo v gospodinjstvu. To izvedejo tako, da s pomočjo posebne stiskalnice in jeklenega kalupa, ki ima obliko posode, izoblikujemo iz tanke pločevi-

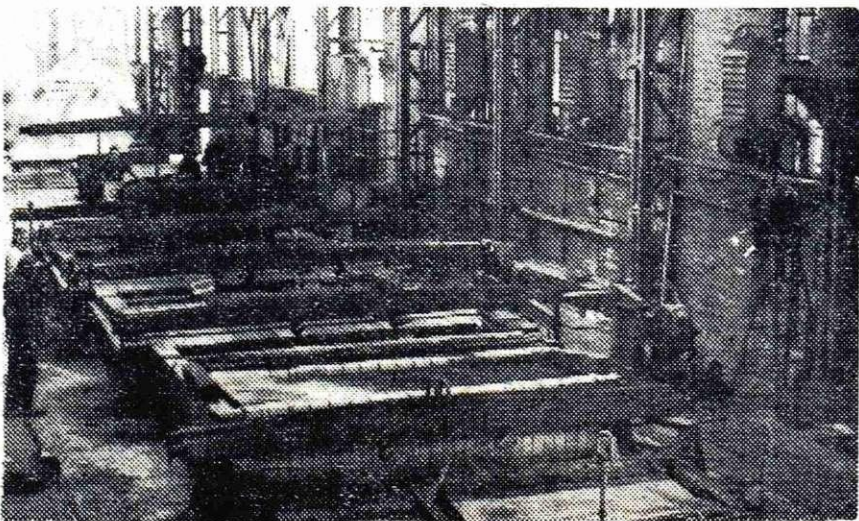
ne tako posodo. Jeklena pločevina, ki jo uporabljamo v te namene, mora biti zelo mehka in na površini čista, tako da pri stiskanju v stiskalnici ne poči in da na površini nima nobenih napak.

Peter: Ali spada neposredno k luženju pločevine še kak dodatni postopek?

Oče: Pri proizvodnji tanke in tudi srednje pločevine ločimo predvsem dve glavni vrsti: črno in pocinkano. O pocinkani pločevini si verjetno že slišal in jo najbrž tudi poznaš?

Peter: Če se ne motim je pocinkana pločevina tista, ki jo uporabljamo za strešne žlebove in včasih tudi za prekrivanje streh. Vendar te prosim, da mi poveš zakaj pri tem ne uporabljajo navadne pločevine oziroma kot si prej rekel črne?

Oče: Ko sva se pogovarjala o vrstah jekla sem ti razložil tudi kaj je rjavenje ali korozija jekla. Če prevlečemo jekleno pločevino s tanko plastjo cinka, potem s tem preprečimo rjavenje. Takšno pločevino imenujemo potem pocinkana pločevina, barve pa je srebrno sive.

Lužilnica v valjarni tanke pločevine

na dimenzije velikost odjaja in valja. V naši ebele pločevine lahko največ do širine dveh item ko je dolga lahko di do deset in več met-valjarne, ki so večje, jo debelo pločevino ši-iri metre, kar imajo vse valjev naprejš prilagoje-ino. Pri tanki pločevini drugačna, ker so dimen-o postavljene tako in a dva metra ter širina ahko pa dobivamo po iku tudi tanko pločevino imenzij, ki pa so obi-še kot prej omenjene. bavljam pravi tako kot arjih.

li je treba po valjanju io naročniku opraviti še iz valjanjem materia-

sakem primeru je treba menzije, če odgovarjajo egledati površino, če je in če je potrebno, ugo-ekatero lastnosti proiz-ateriala. Poleg tega je ial tudi označiti s šarž-ter vrsto jekla. Vendar

GUSTI
BIZJAK

10 DNI V KAIRU IN GORNJEM EGIPTU

Zal smo se morali kmalu posloviti in se vrniti v hotel. Med vožnjo z avtobusom smo veselo zapeli nekaj domačih pesmi in kar pozabili, da smo nekaj tisoč kilometrov od domovine. Navdušili smo tudi šoferja, ki nam je pomagal, seveda po svoje. Pri izstopu nas ni mogel prehvaliti, klanjal se nam je in vsakemu posebej stisnil roko ter pozdravil »marhaba«, kar pomeni po arabsko »lepo pozdravljeni«.

Koptska cerkev v starem delu Kaira

Tudi drugi zanimiv dan je bil za nami. Že prej so nas obvestili, da bo najbolj naporen izlet v Aleksandrijo, ki je bil predviden za naslednji dan.

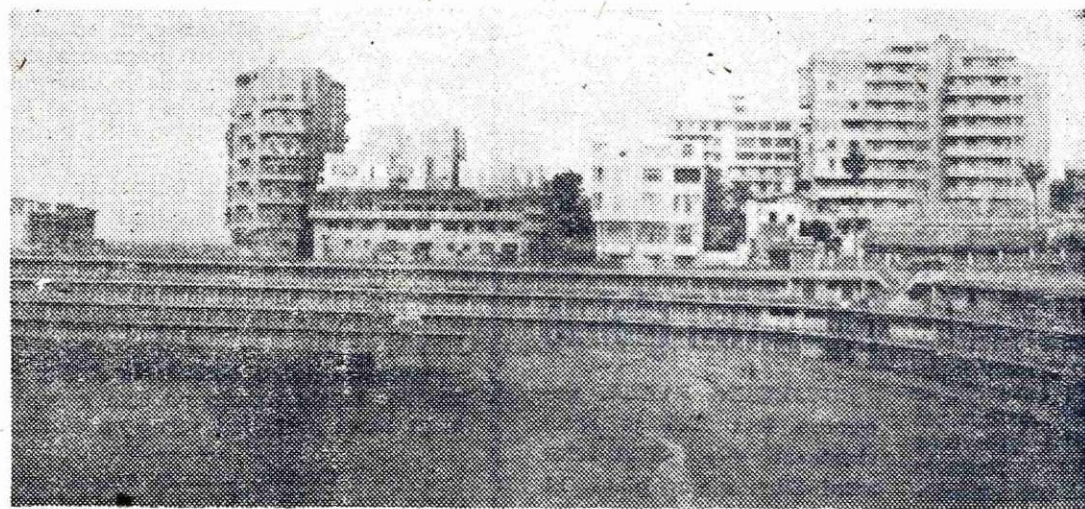
V ranem meglenem jutru smo se vsedli v najmodernejši avtobus Mercedes in se odpeljali proti obali Sredozemskega morja. V Aleksandrijo vodita dve cesti: skozi puščino in med obdelanimi polji ob delti Nila. Peljali smo se po obeh, tako da bi čim bolj spoznali Gornji

Egipt. Vožnja skozi puščino je zelo dolgočasna in naporena, ker ne vidiš drugega kot pesek. Le tu in tam štrli iz njega majhen grmiček, ki pa je že v naprej obsojen na propad, saj brez vode ne more uspevati. Cesta je asfaltirana in na več krajih zametena s peskom, ter popolnoma ravna vse do obzorja.

Po kratkem oddihu smo nadaljevali pot po cesti, ki vodi tik ob obali in je dolga več kot 5 km. Aleksandrija se namreč razprostira vzdolž obale in ne seže v notranjost niti 100 m. Ima evropski videz, je lepo urejena, čista in polna zelenja. Krasijo jo palme in je eno najlepših čisto ne najlepše mesto v vsem Egiptu. Ob obali so zgrajeni na stebrih nad vodo prekrasni nočni klubi — igralnice in podobni lokali, ki jih je v Aleksandriji še posebno mnogo.

Naš program je obsegal več obiskov, med katerimi je bil prav gotovo najzanimivejši ogled kraljevske palače, ki je sedaj spremenjena v muzej. To je rezidenca nekdanjega vladarja Faruka, ki so ga pred dobrimi desetimi leti izgnali ter sedaj živi v Italiji. Takrat je namreč dežela postala samostojna republika. Kraljevska palača je res izredna mojstrovina. Skoraj vsa je v zlatu, srebru in alabastru, ter skriva v sebi neizmerno bogastvo. Ogledali smo si vso. Veličasten je pogled na dvorano, kjer je bil samo enkrat letno kraljevski dvor. Zanimiv je velik pozlačen lestenec, ki tehta kar dve toni in pol, ter perzijska preproga, ki pokriva vso dvorano; s katere koli strani jo pogledaš, vselej vidiš dru-

gačen vzorec. Vodič nam je tudi pokazal skrivno pot do jadrnice, po kateri je zbežal Faruk. Palačo obdajajo prekrasni vrtovi. Vladar je imel na razpolago tudi letni dvorec, ki je na majhnem polotoku in v katerem je preživel le mesec dni na leto. Ogledali smo si tudi nekaj muzejev in džamijo Abul-Abaz. Zvečer pa smo obiskali prvorazredni nočni klub in si ogledali Aleksandrijo ponoči. Nočni klub Monsignor se uvršča med najboljše, zato pa je treba globoko seči v žep in odšteti za vstopnino, bakšiš ter pijačo precej piastrov. Po

Aleksandrija in njena znamenita plaža, ki pa je bila v tem času prazna

končanem programu v klubu smo se vrnili v hotel k počitku. Bili smo utrujeni od dolgega dne in polni doživetij ter lepot, ki smo jih videli.

Naslednjega dne zjutraj smo poležali, saj nas je popoldan čakala dolga vožnja do Kaira, še prej pa nekaj izletov v okolico Aleksandrije. Najprej smo se odpeljali v El Alamein — znano boji-

šče iz druge svetovne vojne. Tod je pokopanih več tisoč vojakov raznih narodnosti, med njimi tudi nekaj Jugoslovancev. V muzeju smo videli v glavnem dokumente iz druge svetovne vojne in o napadu Britancev, Francozov in Izraelcev na Suez.

Sonce je že zahajalo, ko smo se po dvodnevnem potepanju po Aleksandriji vračali v Kairo. To pot po dru-

gi cesti ob delti Nila. Nil je tu razčlenjen na veliko manjših tokov, kar domačini s pridom izkoristijo za polja. Gojijo v glavnem riž, nekateri pa gojijo tudi južno sadje. Včasih vidiš velike nasade pomaranč in limon, ki so v tem času ravno dozorevale.

**NADALJEVANJE
PRIHODNJIČ**

UPRAVNI ODBOR PLANINSKEGA DRUŠTVA
JESENICE

RAZPISUJE

skladno z določili TZDR in poslovnika društva naslednja prosta delovna mesta za določen čas v letni sezoni (april — oktober) 1966:

za **ERJAVČEVO KOCO NA VRŠIČU**

- oskrbnika (oskrbnico) koč
- servirko

za **STARI TIČARJEV DOM NA VRŠIČU**

- oskrbnika koč
- kuharico
- pomočnico v kuhinji
- servirko
- sobarico

Pričetek zaposlitve okoli 15. aprila. Osebni dohodek po pravilniku in dogovoru. Za vodilna delovna mesta zahtevana kavicija.

Interesenti dobijo vse natančne podatke v pisarni PD Jesenice.

Pismene ponudbe pošljite do 10. aprila 1966 na pisarno PD Jesenice.

Planinsko društvo Jesenice

Šestrazrednica po prvi svetovni vojni

Oris zgodovine jeseniškega šolstva

Zaradi pomanjkanja učilnic je bil pouk organiziran tako, da so učenci višjih razredov imeli pouk dopoldan, učenci nižjih razredov pa popoldan. Ker pa je primanjkovalo kurjave (v kroniki piše — peči, op.), so v zimskem času zaradi varčevanja s kurjavo skrajšali dopoldanski pouk, ki je bil od osmih do dvanajstih, popoldanski pa samo od enih do treh, oziroma do pol štirih. S prvim majem se je po sklepu učiteljske konference pouk pričel že ob sedmih zjutraj, ker so pač učenci zjutraj do vzetnejši za pouk in da bi učilnice, prenatrpane z učenci, lažje prezračili; toda zaradi pritožbe staršev so kasneje pričeli pouk zopet ob osmih zjutraj.

Poleg vsakdanje šole z nemškimi vzporednicami in ponavljalno šolo pa je po končanem popoldanskem pouku delovala še obrtno-nadaljevalna šola s tremi razredi s 56 učenci; to šolo je vzdrževala Kranjska industrijska družba, trajala pa je od 1. oktobra 1920 do konca maja 1921; poučevali so štirje inženirji tovarne, zdravnik dr. Fr. Kogoj in dr. I. Pavliček ter ljudskošolski učitelji: Drago Hude, Leon Pibovec in Miha Salberger.

Ob nedeljah dopoldne od 9.—12. ure je delovala še strokovna šola, ki jo je organizirala tukajšnja podružnica kovinarjev tovarne na Savi februarja leta 1921; poučeval je šolski vodja Ivan Segar; pouka, ki

je trajal do 15. julija, se je redno udeleževalo povprečno 60 slušateljev — kovinarjev in železarjev.

Po prizadevanju nadzornika za pospeševanje domače obrti Iv. Vogelnika iz Ljubljane je bil na šoli ustanovljen takojimenovani toledotečaj za žensko ročno delo. Pouk se je pričel 5. julija in je trajal vsak dan za skupine deklic, mladenk in žena od osmih do dvanajstih, od dveh do štirih in od petih do sedmih popoldan. Sprva se je vpisalo kar 260 tečajnic; po prejetih navodilih pa je toledotečaj redno obiskovalo 32 gojenk.

Tem šolam in tečajem se je pridružila še na novo ustanovljena deška in dekliška meščanska šola na Jesenicah; vpisovali so učence petih in šestih razredov, pouk pa se je pričel 25. oktobra 1920 pod vodstvom začasnega ravnatelja Ivana Magerla, dotlej strokovnega učitelja v Velikovem na Koroškem.

Zelo razgibano in mnogoštevilno

šolsko delo je izražalo željo po raznovrstnem in popolnejšem znanju, vzgoji in izobrazbi.

In kakšni so bili učni uspehi na ljudski šoli ob koncu tega šolskega leta? Sposobnih za prestop v višji razred je bilo 726 učencev, nesposobnih pa kar 323 učencev, neredovanih pa je ostalo 25 učencev! Izdelal je torej vsak tretji učenec, medtem ko je dve tretjini učencev bilo nesposobnih. Učni uspehi so bili zelo slabi, porazni! Kje so vzroki za ta slab rezultat?

Vzrokov je prav gotovo bilo več! Prepolne učilnice, skrčen pouk, pomanjkanje ustreznih učnih knjig in učil, številni bolezenski in drugi dopusti učiteljstva ter mnogo sprememb v učiteljskem zboru med šolskim letom, s tem v zvezi bržkone tudi premalo prizadevanj učiteljev in učencev ter staršev.

Učiteljski zbor je v začetku šolskega leta štel 25 članov. Šolski kronist piše pod odstavkom »Dopusti in spre-

Ob novi premieri v gledališču

Miloš Mikeln »Inventura 65«

»Inventura 65« ni gledališka predstava v običajnem smislu, saj nosi podnaslov satirični kabaret, kar je težko lepo po slovensko povedati z dvema besedama, približno pa bi se glasilo: dvotipno zbadljiva prireditev. Satirični kabaret je v svetu dokaj razširjena gledališka zvrst, ki si k nam počasi utira pot. V zahodnih državah zlasti na Poljskem, je tudi že dobila svoj prostor na soncu, pri nas pa se je gledališča zaenkrat še izogibljajo in ji gostoljubnost nudijo predvsem študentske igralske skupine ali pa nočni lokali. Mestno gledališče ljubljansko je že v minulih sezonah skušalo s priredbo tujih satiričnih (zabavljivih) besedil pokriti pomanjkanje domačih tovrstnih del, lani novembra pa je krstilo »Inventuro 65« Miloša Mikeln, dramatika (Golobje miru, Administrativna balada itd.), novinarja in širokemu krogu televizijskih gledalcev iz lanske sezone poznane pisca in interpretatorja satirične oddaje »Četrti četrtak«. Prav ta oddaja je bila tudi povod, da jo je Mikeln preuredil in dopolnil v gledališko podobo in ji dal naslov »Inventura 65«.

V precej vsestransko razburljivem vzdušju kmalu po reformi je bila »Inventura 65« seveda še bolj aktualna in udarna kot je zdaj po nekaj mesecih, toda v Ljubljani še vedno polni gledališko dvorano in število predstav je že preseglo številko 75.

»Zabavljanje je potrebno in koristno, zabavljanje čisti krvni obtok — posamezniku in družbi«, pravi Mikeln v

svoji »Inventuri 65«. In zaradi tega »čiščenja« krvnega obtoka se je gledališče tudi odločilo uprizoriti »Inventuro 65«. Za igralski ansambel ni bila to lahka naloga, saj neobičajna odrska zvrst zahteva drugačen način odrskega in igralskega podajanja kot običajna igra. Nekaj teksta za tipično ljubljanske razmere

smo »pojeseničili« in tako splošnim zadevam pridali tudi nekaj lokalne barve. Pri prireditvi sodeluje tudi glasbeno-zabavni ansambel Zeleznjak, ob besedi, pesmi in sliki celotne »Inventure 65« pa je seveda odvisno od gledalca samega, kje in kdaj se bo resno zamislil, kje in kdaj pa nasmejaj. In to je tudi namen satiričnega kabareta.

Športne brzojavke

V Zagrebu je bilo v nedeljo odigrano ekipno državno prvenstvo v namiznem tenisu. Med desetimi ekipami članic, kolikor jih je nastopilo, je ekipa Jesenic zasedla odlično šesto mesto z istim številom točk kot ekipa, ki je zasedla 4. mesto. Za jeseniško ekipo sta nastopili mladinki Krajčeva in Pavličeva.

V Čateških Toplicah je bilo v nedeljo 12. brzopotezno prvenstvo slovenskih mest. Skupno je nastopilo 24 ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa

Ljubljane. Jeseničani so zasedli 5. mesto. Za Jesenice so nastopili: Cuderman, Roblek, Zorko, Simčič, Krajnik, Štrumbelj in Kaše.

Košarkarji Jesenic so v torek prvič pričeli trenirati na prostem. Zbrali so se na igrišču pod Mežakljo in vadili. Do sedaj so se zbirali v telovadnici enkrat tedensko, sedaj pa bodo trenirali trikrat tedensko.

Pretekli teden so na drsališču pod Mežakljo tekmovali obrati v kegljanju na ledu. Prvo mesto med ekipami je osvojil Javornik II. O ostalih rezultatih bomo poročali v prihodnji številki.

V torek so se z Etne v Italiji vrnili naši smučarji. V slalomu je zasedel Peter Lakota 7. mesto, Ciril Čop je bil 16., Janez Čop pa 18. Pri ženskah je bila Romana Kleindienst 10. V veleslalomu sta bila Lakota in Čop diskvalificirana, Janez Čop pa je bil 21. Pri ženskah je bila Romana Kleindienst 15.

GLEDALIŠČE

SOBOTA, 26. 3., ob 20. uri: M. Mikeln »INVENTURA 65« — satirični kabaret.

NEDELJA, 27. 3., ob 19.30 uri: M. Mikeln »INVENTURA 65« — satirični kabaret. Vstopnice rezervirajte na telefon 82-200. Zveze z vlaki ugodne.

Cenjene obiskovalce opozarjamo, da je začetek sobotne predstave izjemoma ob 20. uri. Končana bo okoli 22. ure.

membe učiteljstva« sledeče: »Umevno, da pri tako mnogoštevilnem učiteljskem osebju ni moglo ostati vse leto nekako »status quo«, temveč je bilo mnogo sprememb in dopustov.« Na celoletnem dopustu so bili: Marija Čop-Kesslerjeva, Franc Erjavec, Marija Kokalj (prišla iz Graza, nastopila službo 27. oktobra 1920 na nemški vzporednici, a že čez tri mesece nastopila dopust), polletni dopust zaradi bolezni je imela Rozina Coriary; zaradi opravljanja usposobljenostnega izpita iz slovenščine (kot predmeta, op.) v pomladanskem roku — v aprilu, so imeli sedem dni študijskega dopusta: Marija Kokalj, Matilda Mušič in Marija Magerl, za splošen usposobljenostni izpit pa še Erna Kramaršič, Roza Morič in Marija Žitnik; štiridnevni dopust so zaradi sodelovanja pri ljudskem plebiscitu dne 10. oktobra 1920 imeli: Drago Hude, Valentin Razinger, Alojzij Rabič, Egidij Sifrer, Franjo Weit in Leon Pibrovec; pri ljudskem štetju

od 31. januarja do 14. februarja 1920 so kot številni komisarji sodelovali in zaradi tega bili oproščeni pouka: Miha Salberger, Leon Pibrovec, Egidij Sifrer, Drago Hude, Alojzij Rabič in Franjo Weit; zaradi teh dopustov se je redni pouk začel spet 15. februarja 1921; od maja 1921 je bila na dopustu Julijana Fülle; poleg teh navedenih dopustov pa je bilo še več enodnevnih.

Nove namestitve in premestitve pa tudi niso bile že med velikimi počitnicami, temveč že po začetku šolskega leta!

Nameščeni so bili: Marija Žitnik (nastopila novembra), Emilija Skok iz Gorice, Alojzij Rabič s Koroške Bele, Matilda Nusser-Mušič iz Koroške na nemško vzporednico (nastopila 16. novembra 1920), Marija Zink-Magerl (14. novembra), Roza Morič (14. novembra), Ljudmila Korošec (22. novembra) namesto razrešene učiteljice L. Rozmanove; Benič Mavricij (9. decembra, a sploh ni nastopil, ker ni

dobil stanovanja!) Melita Šivic s Koroške Bele (aprila 1921). Sprememba pa je nastala tudi pri vodstvu šole; dosednji upravitelj Mihael Salberger je bil januarja ali februarja 1921 začasno postavljen na razpoloženje, pozneje pa premeščen za učitelja v Moste pri Ljubljani, premeščena je bila tudi njegova žena Roza Merva — Salberger; novi šolski vodja Ivan Segar iz Radovljice je prevzel vodstvo tukajšnje šole 17. februarja 1921. Učiteljica Cecilija Vilman je bila premeščena na meščansko šolo na Jesenicah, Vladimir Rojina pa na petrazrednico v Kranju; Klotilda Wurzbach je bila najprej na krajšem dopustu, nato pa na lastno prošnjo razrešena službe z dne 12. oktobra 1920.

Solo sta nadzorovala: višji šolski nadzornik in dvorni svetnik Engelbert Gangl in okrajni šolski nadzornik Josip Turk.

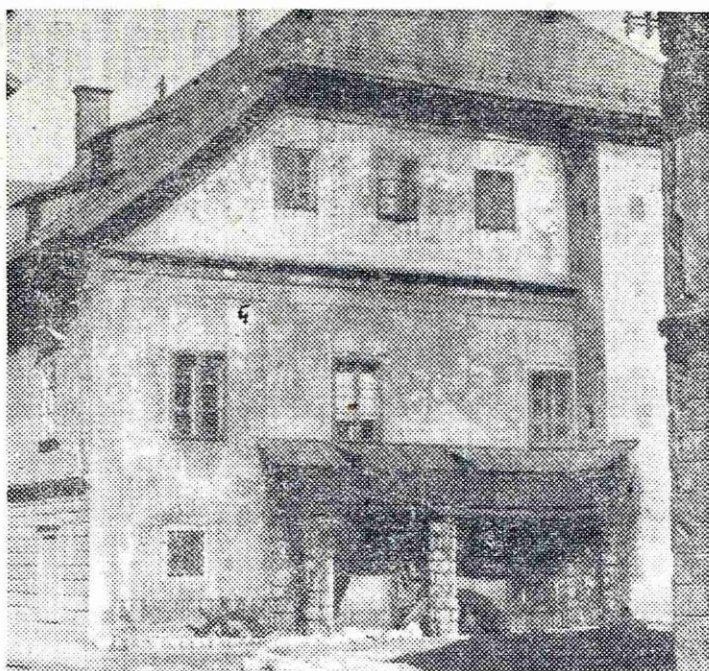
Iz življenja in dela šole: »28. septembra 1920 ostane gotovo v trajnem

spominu vsaj mladini, kajti ta dan je sprejela naša mladina v Ljubljano potujočo koroško mladino. Sprejem je bil naravnost sijajen — godba in nagovor«. (iz šolske kronike, op.)

V razvedrilo in povzdigo izobrazbe je uprizorila šolska mladina dne 19. januarja 1921. pod oskrbo in nadzorstvom tukajšnjega učiteljstva skrbno pripravljeno otroško igrice »Zločesta vila«, ki jo je spisal Leon Pibrovec. Igra je nepričakovano dobro uspela in je donesla čistega dobička 1262 kron, ki se je uporabil za nakup raznih učil itd.« —

Dne 2. junija se je skoraj vsa šolska mladina — 860 učencev — udeležila izleta v Planico; celo prvi razredi so hrabro in srečno prehodili to dolgo pot, ogledali so si tudi izvir in slap Nadižo. Ze prej pa so posamezni razredi »izleteli k slapu Peričniku (IV. V. in VI.), III., IV. in V. pa še na Golico.«

NADALJEVANJE

Pogonsko vodno kolo in rake Tehniškega muzeja ŽJ

JESENICE: TRIGLAV 50 : 45 (25 : 21)

V senci zimskih športov se že več kot mesec dni marljivo pripravljajo naše košarkarice, ki že vrsto let zelo uspešno tekmujejo v I. slovenski ligi. Ker je pred vrati pomladanski del republiškega tekmovanja, so v nedeljo dopoldne v telovadnici osnovne šole odigrale drugo trening tekmo v letošnji sezoni. Nasprotnice so bile tokrat igralke kranjskega Triglava, ki so že vrsto let zelo močan nasprotnik naših igralk. Naša dekleta so tokrat zaigrala lepo in brez nervoze ter popolnoma nadigrale svoje nasprotnice. Gostje so nastopile v polni zasedbi, medtem ko so naše košarkarice nastopile v pomlajeni postavi, saj sta vrsto Jesenic zapustili Benedičičeva in Lakotova. Jeseničanke so v nedeljo zaigrale lepo, medtem ko so Kranjčanke razočarale in niso prikazale pričakovane igre.

Strelke za Jesenice: Pavlič 18, Bertonec 15, Vudrič 11, Radočaj 4 in Mušič 2.

Za Kranj: Kodek 18, Bele-

har 9, Komac 6, Prezelj 5, Močnik 4 in Belehar 3.

Polde Karlin

Mnogi predlogi...

(Nadaljevanje s 5. strani) potreba glede investicijskih sredstev za osnovno šolstvo.

Že več let je izgradnja nekaterih šol v občini, zlasti v Kranjski gori in na Plavžu predmet razprav na zborih volivcev. Tudi letošnji zbori so o tem razpravljali, nekateri predlagajo uvedbo krajevnega samoprispevka za pokritje investicij v osnovnem šolstvu.

Člani svetov — odborniki so menili, naj bi izvedli v občini oziroma med volivci referendum, s katerim bi se odločili za ali proti uvedbi krajevnega samoprispevka. Menili so, da bodo le redki oni, ki se ne bodo odločili za tak način rešitve tega perečega problema, ker sicer še dolgo iz proračunskih sredstev ne bomo mogli zagotoviti izgradnje šol. — P. Z.

Je to pot nadaljnega napredka hokeja na Jesenicah?

Hokej je na Jesenicah tisti šport, ki je dosegel kvaliteto, ki privablja k ledeni ploskvi tisoče in tisoče gledalcev in ki je prav zaradi tega tudi vedno predmet živahnih razprav. O naših hokejstih govorimo, ko igrajo za svoj klub in ko nastopajo za našo reprezentanco. V vsakem primeru smo veseli uspehov. Hokej zato pomeni razvedrilo in športni užitek, pomeni pa tudi afirmacijo železarskih Jesenic v svetu. Pa kaj bi vse to naštevati, saj je bilo to že tolikokrat povedano in napisano, le žal vse premalo upoštevamo. Predmet številnih razprav in zanimanja pa je vsekakor nadaljnji razvoj hokeja na Jesenicah, kar nam verjetno ni in ne bi smelo biti vseeno. Za eno izmed športnih oddaj na našem lokalnem radiu sem zbral nekaj mnenj nekaterih občanov. Povzel bom v kratkem nekaj njihovih misli glede nadaljnje poti jeseniškega hokeja:

LUDVIK SLAMNIK

— predsednik Skupščine občine Jesenice:

»Najprej bi morali dokončati objekt in ne dopustiti, da bi propadel kot je običaj v naši občini. Le s šestmesečnim trdim delom na ledu in šestmesečnim delom v naravi lahko pričakujemo nadaljnje uspehe. Nujno bi se morali vključiti v tekmovanje alpskih dežel, da ne bi izgubili stika, nadaljevati s takojmenovano češko šolo hokeja, privabiti čim več mladine v vrste kluba in morda ne bi bilo odveč, če bi vpegljali tekmovanja mladih med šolami oziroma oddelki. Želim, da bi hokejski kolektiv ostal enoten, da se sile ne bi cepile, vendar mu naj uprava in vsa javnost naše občine posvetita v prihodnje več pozornosti.«

TONE GROŠELJ,

predsednik delavskega sveta železarn:

»Zdi se mi, da je potrebno, da to moštvo, ki ga danes imamo, obdržimo na Jesenicah in da za njim vzgojimo novo ekipo, ki bo sposobna v danem momentu zamenjati te igralce.«

STANKO RAVNIK,

direktor gospodarskega računskega sektorja v železarni:

»Smatram, da je to pot treba nadaljevati. Pri tem mora pomagati ves kolektiv, nujno je tudi, da zgradimo pokrito drsališče.«

SANDI KOTNIK,

tajnik občinskega sindikalnega sveta:

»To moštvo naj bi ostalo na Jesenicah, vzporedno pa je treba misliti na vzgojo mladih kadrov. Vprašanje hokeja bomo morali na Jesenicah enkrat dokončno rešiti, saj je poleg smučanja naš glavni šport, ki pač zahteva dobro organizacijo in mate-

rialno osnovo. Treba bi bilo urediti status igralcev, vsaj tako kot imajo to nekatere države predvsem na Vzhodu. Istočasno bi bilo prav, da tudi igralci ne pozabijo na tistega, ki jim je dal osnovne pogoje, da so postali to, kar danes že pomenijo v svetovnem hokeju.«

FRANCE TALAR,

predsednik HK Jesenice:

»Če želimo v naprej obdržati kvaliteto, bo treba vložiti veliko organizacijskega in sistematskega dela pri vzgoji mladih, kar je edina garancija za uspeh.«

FRANCE BOŽIČ,

direktor zavoda za vzdrževanje športnih igrišč:

»Poudarek je treba dati vzgoji mladine, igralcem pa nuditi toliko, kolikor jim nudijo v Ljubljani in da bodo prosti. Treba bo tudi pokriti drsališče, da bo lahko nudilo iste pogoje kot ljubljansko.«

šport gospodarske organizacije.«

Kot vsako leto se tudi letos po Jesenicah govori o tem, da bodo nekateri hokejisti odšli drugam in v prihodnji sezoni nastopali za »Olimpijo«, »Medveščaka« in ne vem za kateri klub še. Težko je reči, kaj je od vseh teh govoric resnica. Na to bi pač najlažje odgovorili igralci sami. Ali bomo torej izgubili moštvo, ki smo ga leta in leta vzgajali in ki ima danes že vidno mesto predvsem v srednjeevropskem merilu. Prav gotovo je želja vseh nas, da bi to moštvo ostalo na Jesenicah. In od koga je odvisno, ali bodo hokejisti ostali ali pa odšli drugam, kjer jim nudijo take in take pogoje?

V marsičem je krivda tudi na Jesenicah, saj smo v preteklosti marsikaj obljubovali, manj pa storili. Vsaka stvar se je vse predolgo vle-

odnose v klubu. Ne bi se smelo ponoviti več to, kar je bilo letos, da trener niti ni bil pogodbeno vezan in v celoti odgovoren za delo. V samem upravnem odboru bi bile verjetno potrebne nekatere kadrovske spremembe, vsekakor pa je treba dobiti plačanega sekretarja, kar je že večletna zahteva in potreba. Amatersko voditi vse administrativne in druge posle v klubu kot je hokejski, ni mogoče več, da ne govorimo pri tem o pomanjkljivem koledarju prireditvev na Jesenicah in o turnejah naših hokejistov, kjer smo svojo kvaliteto in veljavo tako rekoč prodajali za smešno nizke cene in pri katerih smo imeli večkrat izgubo kot pa dobiček. In končno prav nemogoče je, da je naš hokejski klub brez pravega tehničnega vodstva, brez tehnične komisije, ki bi morala biti duša vsega dela. In če govorimo o odno-

tudi sami. Letos bo letna skupščina hokejske zveze, kjer se bo tudi odločalo, ali bo ta ostala še naprej v Ljubljani in podobno. Prav gotovo nam na Jesenicah ne bi smelo biti vseeno, kako bo to rešeno v prihodnje in če bomo tudi v naprej kot center kvalitetnega hokeja postojnjeni v ozadje. To nam ne bi smelo biti vseeno še posebej zato ne, ker smo bili zaradi dosedanje politike zveze do državne reprezentance predvsem letos prikrajšani na Jesenicah za hokejsko sezono, kar naj bi se v bodoče ne ponavlja več. To je v grobem nekaj misli glede nadaljnje poti našega hokeja. Pri tem pa ne smemo pozabiti tudi na nadaljevanje gradnje športno kulturnega objekta pod Mežakljo, ki je prav gotovo eden osnovnih pogojev za nadaljnji napredek. Ali nam skoraj 150 milijonska investicija v novo tribuno in samo drsališče ne nalaga obveznosti, da obdržimo naš hokej na tej stopnji, ga uredimo in težimo smiselno za nadaljnji napredek. Morda bo razvoj turizma že v bližnji prihodnosti po zgledu turističnih centrov v svetu zahteval, da bomo tudi pri nas imeli dve sezoni: poletno in zimsko, kar bi prav gotovo privabilo na tekme z močnimi tujimi ekipami precej tujcev z Bleda, Kranjske gore in drugod.

Ob zaključku lahko izrečem samo željo, da bi bilo na Jesenicah resnično enkrat enotni in da bi dokončno uredili naš hokej.

Lipicer Teo

Op.: Smatramo, da članek nudi dovolj osnove za nadaljnjo razpravo o razvoju jeseniškega hokeja. Zato želimo, da bi se tej razpravi pridružili s svojimi mnenji še ostali ljubitelji hokeja.

Južna Afrika : Jugoslavija B na svetovnem prvenstvu na Jesenicah

REMIGIJ NOČ,

glavni urednik železarja:

»Neurejene razmere v klubu, o katerih se mnogo sliši, niso nič kaj sigurno jamstvo za napredek.«

BERTI BRUN,

predsednik občinske zveze za telesno kulturo:

»Na nadaljnji razvoj jeseniškega hokeja trenutno gledam zelo zaskrbljeno. Mislim, da je treba v zvezi s tem rešiti nekatera osnovna vprašanja, predvsem status in materialni položaj naših igralcev in njihovo pripadnost k jeseniškemu hokeju. Govoriti je treba o marsičem, o spremembi glede na koncept igre, o trenerju, o disciplini in drugih vprašanjih, ki so nujno povezana z napredkom te kvalitetne igre. Treba je nivo tega športa še dvigniti in ustvariti pogoje: pokrito drsališče, da bi podaljšali zimsko sezono, nuditi igralcem več priprav in boljših pogojev, posvetiti več pozornosti vzgoji igralcev in jim nuditi možnosti strokovne izobrazbe. Rešiti bo treba nekatere odnose, ki niso bili najboljši med Jesenicami in Savezom, saj vsekakor zaslužimo svoje mesto v tem organu. Kar se tiče rešitve financiranja tega športa, pa bi bilo nujno, da prevzamejo skrb za kvalitetni

kla, preden smo kaj rešili, pa naj je šlo za povračilo izgubljenih dni ali pa za ureditev nujnih stanovanjskih zadev. Kljub vsemu lahko trdimo, da želi večina igralcev le ostati na Jesenicah, seveda, če bomo letos uspeli resnično urediti zadeve, kar je vidno tudi iz zgornjih izjav. Če izhajam iz nekaterih mnenj, potem bi morali v prvi vrsti enkrat dokončno rešiti vprašanje hokeja na Jesenicah, s tem v zvezi pa tudi status igralcev. Patronat nad tem športom naj bi v celoti prevzela železarna, kjer naj bi bili tudi zaposleni vsi igralci. Po zgledu vzhodnih držav, predvsem čehoslovaškega kluba Brna, pa naj bi bila v zimskem času njihova glavna obveznost hokej. Vrhunski šport namreč zahteva dosti vadbe in moči, kar pa ni mogoče zahtevati poleg 8-urnega umskega ali fizičnega dela. Dokončno bi bilo treba urediti te stvari tudi zaradi tega, ker so bili hokejisti kljub velikemu družbenemu pomenu večkrat zapostavljeni na delovnem mestu in prikrajšani pri zaslužku. Pri tem pa moramo vedeti, da niso igrali in nastopali samo za lastno zabavo.

Tako naj bi bilo urejeno tudi celotno financiranje hokeja na Jesenicah, s tem pa bi lažje uredili tudi ostale

sih, potem bi bilo nujno potrebno urediti tudi odnose do hokejske zveze. Res smo v preteklosti doživeli marsikatero razočaranje in nepravilnosti od strani osrednje zveze, vendar smo bili velikokrat za tako stanje krivi

Na Jesenicah pripravljajo koncert narodnih pesmi

Poleg komornega zbora Svobode »Tone Čufar« Jesenice pridno in redno vadita tudi moški zbor jeseniških železarjev in oktet poklicne industrijske šole. Ker slednja, ki delujeta šele nekaj mesecev, ne zmoreta samostojnega koncerta, sta predlagala komornemu zboru Svobode, da prirede skupno koncert slovenskih narodnih pesmi. Na koncert se vsi trije zbori že pripravljajo. Vsak zbor bo zapel samostojno po

osem narodnih pesmi, ob zaključku pa bo zapel združeni moški zbor, ki bo štel nad 40 pevcev nekaj pesmi.

Vsekakor hvaljevredna dejavnost omenjenih pevskih skupin, ki se bodo predstavile na spomladanskem koncertu s slovenskim narodnim pesmimi, ki jih že skoraj pozabljam. Vse kaže, da pevska dejavnost na Jesenicah vidno napreduje in da bomo skoraj lahko zapisali: pesem jih je združila.

NAMIZNOTENISKI KLUB JESENICE

obvešča

vse starše, da bodo 1. aprila 1966 začeli namiznoteniško šolo za pionirje in pionirke začetnike. V šolo bodo sprejeli kandidate, stare od 9 do 11 let. Starši naj privedejo svoje otroke v prostore namiznoteniškega kluba v dom TVD »Partizan« — drugi vhod, v torkih in petkih med 18. in 20. uro. Solo bodo vodili priznani jeseniški namiznoteniški delavci.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

26. in 27. marca ameriški barvni CS film ČAST UPORNIKA, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri

28. marca nemški film SKRIVNOSTI ORIENTA — II. del, ob 17. in 19. uri

29. in 30. marca italijanski film BUBOVO DEKLE, ob 17. in 19. uri

31. marca ameriški barvni CS film SEVERNO PROTI ALJASKI, ob 17. in 19. uri

1. aprila sovjetski film HAMLET, ob 17. in 19.30

2. aprila francoski barvni CS film BOJEVNIKOV POČITEK, ob 17. in 19. uri

Kino PLAVZ

26. in 27. marca italijanski film BUBOVO DEKLE, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri

28. in 29. marca ameriški barvni CS film ČAST UPORNIKA, ob 18. in 20. uri

30. marca ameriški barvni CS film SEVERNO PROTI ALJASKI, ob 18. in 20. uri

31. marca in 1. aprila sovjetski barvni film PRED 300 LETI, ob 18. in 20. uri

2. aprila ameriški film DAVID IN LIZA, ob 18. in 20. uri

Kino ZIROVNICA

26. marca japonski barvni CS film PIRAT

27. marca poljski film BOLECINA IN UPANJE

30. marca ameriški barvni CS film ČAST UPORNIKA

2. aprila italijanski film BUBOVO DEKLE

Kino DOVJE

26. marca poljski film BOLECINA IN UPANJE

27. marca japonski barvni CS film PIRAT

31. marca ameriški barvni CS film ČAST UPORNIKA

2. aprila sovjetski barvni film PRED 300 LETI

Kino KOROŠKA BELA

26. marca sovjetski barvni film PRED 300 LETI

27. marca ameriški barvni CS film POMIRI SE, DRAGA

28. marca italijanski film BUBOVO DEKLE

2. aprila sovjetski film HAMLET

Kino KRANJSKA GORA

26. marca ameriški barvni CS film POMIRI SE, DRAGA

27. marca sovjetski barvni film PRED 300 LETI

31. marca italijanski film BUBOVO DEKLE

1. in 2. aprila ameriški barvni CS film ČAST UPORNIKA

V nedeljo zjutraj so se v Planici zbrali naši najboljši smučarji tekači in se pomerili za memorial Janeza Rožiča. Tekmovalo je 54 tekačev iz 11 slovenskih klubov in 2 tekmovalca iz sosednje Avstrije. Na startu ni bilo le Italijanov, ki so udeležbo najprej prijavili, pozneje pa iz neznanih razlogov niso prišli v Planico. Pri članih je bil najboljši naš sodelavec Janko Kobentar, pri starejših mladincih pa Janez Krišelj iz Kranja. Pri mlajših mladincih je bil prvi Drago Pintar z Jesenic.

V Planici je bilo v nedeljo lepo sončno vreme, sneg pa je bil trd, tako da so start premaknili za pol ure. Točno ob 10. uri se je s startnega mesta pognal na 6,5 km dolgo progo starejši mladinec Knific z Jesenic, ki je bil v končni razvrstitvi tretji. Odlično pripravljeno progo je pri starejših mladincih najhitreje presmučal Janez Krišelj iz Kranja in za seboj pustil celo drugo uvrščenega Čepljaka iz Ljubljane, kar za

tri minute! Najbolj ogorčena je bila borba pri mlajših mladincih. Kandidatov za prvo mesto je bilo več. Naš Lovro Žemva iz Gorij, ki je tudi znani smučarski veteran, je menil, da imajo na tem tekmovalstvu največ možnosti za osvojitve prvega mesta Pintar, Slavnik, Šimnic in Kerštajn. Takoj po statutu je zlomil smučko Jeseničan Kerštajn in tako zamudil dragocene sekunde. Z najboljšim časom se je postavil Pintar z Jesenic, ki je tekel bolje kakor starejši mladinci, saj je za progo v Tamar in nazaj porabil 4 sekunde manj kot pol ure. Za Pintarjem so se uvrstili tekmovalci tako kot jih je napovedal Lovro Žemva, le Kerštajn se je moral zadovoljiti z 11. mestom. Čla-

nov je tekmovalo 20 in so morali progo, dolgo 6,5 km, presmučati dvakrat. Največji favorit v tem tekmovalstvu je bil domačin Mlinar, ki pa je v drugem krogu zlomil smučko. Zmagovalec Kobentar je imel v prvem teku 20 sekund zaostanka, v drugem teku pa je zaostanek nadoknadil. Kobentar je zasluženno osvojil prvo mesto, takoj za njim pa je bil Kobilica iz Gorij, tretji pa Lubljančan Reš. Domačin Mlinar, ki je bil najboljši v prvem krogu, se je moral zadovoljiti s petim mestom. Tekmovalstvo si je ogledal tudi brat pokojnega Janeza Rožiča, Lovro Rožič, ki je povedal, da sam ni nikoli tekmoval, pač pa že 30 let z zanimanjem sodeluje pri vseh prireditvah, ki jih organizira smučarski klub Planica. Dodal je še, da vsa leta, odkar imajo v Planici veliko skakalnico, pomaga pri urejanju objekta. Spominja se tudi tistega dne, ko je Avstrijec Sepp Bradl skočil 101 m. To je bilo 15. marca 1936, Bradl pa je bil takrat star 17 let.

Razpoloženi Kobentar (desno), ki je v nedeljo v Ratečah zmagal, in razočarani Mlinar po vodstvu pred vsemi po prvem krogu je v drugem krogu zlomil smučko in se moral zadovoljiti s 5. mestom.

Ekipe Drinovec in Sodja republiški prvaki

V nedeljo popoldan je bilo na igrišču pod Mežakljo zaključeno dvodnevno tekmovalstvo ekip in posameznikov v kegljanju na ledu. 15 ekip z Bleda, Jesenic, Kranjske gore in Zirovnice ter 45 posameznikov se je potegovalo za republiške naslove. Tekmovalstvo je organizirala Zveza za kegljanje na ledu Slovenije v izvedbi kegljaškega kluba Jesenice. Na tekmovalstvu je lahko nastopilo omejeno število tekmovalcev, kar to zahtevajo pravila.

Konkurenca v bližanju in zbijanju je bila zelo močna, saj so nastopili samo stari prekaljeni kegljači. Naj omenimo nekaj imen: naš sodelavec dvakratni evropski prvak Karel Koblar, dobitnik večkratnih srebrnih kolajn z evropskih prvenstev Božič, letošnji dobitnik srebrne kolajne z evropskega prvenstva Blejčan Piber in drugi. Za presenečenje je poskrbel mladi Lado Sodja iz mehanične delavnice, ki je osvojil najvišje mesto in pustil za seboj vse nasledovalce kar za 12 točk. To je rezultat, ki mu ga lahko zavidajo vsi bolj rutinirani tekmovalci. Na drugem mestu je naš sodelavec Ivko Kos in na tretjem delovodja ključavničarjev Koblar. Torej so vsa tri odličja v bližanju in zbijanju posameznikov ostala na Jesenicah.

Pri tekmovalstvu ekip ni bilo presenečenj. Prvo mesto je osvojila ekipa Drinovec, ki je letos na evropskem prvenstvu v Davosu zasedla odlično drugo mesto. Drugo mesto je pripadlo ekipi Hu-

drič, ki je v letošnji sezoni zabeležila že vrsto rezultatov doma in v inozemstvu. Na tretjem mestu je ekipa Kolkol z Bleda, v kateri igra tudi Piber.

Tesen poraz v Ljubljani

V nedeljo so v zahodnem delu slovenske conske lige odigrali prvo kolo v spomladanskem delu nogometnega prvenstva. Jeseničani so morali odigrati tekmo z enajsterico Svobode v Ljubljani, ki so jo v jesenskem delu premagali na domačem igrišču z rezultatom 3:0.

Na nedeljski tekmi so zmagali nogometaši Svobode s tesnim rezultatom 2:1. Zanimivo je, da so jeseniški nogometaši v prvem polčasu igrali zelo dobro in uspeli obdržati neodločen rezultat 0:0. V drugem delu igre pa je sodnik prisodil enajstmetrovko proti Jeseničanom, ki pa jo je vratar ubranil. Vendar so na zahtevo stranskega sodnika enajstmetrovko ponovili, domačini pa so rezultat izenačili. Jeseniški nogometaši so postajali vse bolj nervozni, to pa so izkoristili nogometaši Svobode in dosegli še zmagoviti gol. Gol za jeseniško moštvo je dosegel Medja.

V nedeljo, 27. marca, gostujejo naši nogometaši na Vrhniki, kjer se bodo pomerili z enajsterico »Usnjarka«.

Led na drsališču se je stopil

Led po Mežakljo se je stopil, najbolj popularni športniki na Jesenicah so se nehali poganjati za hokejsko ploščico. Tekmovalni rekviziti so odšli za nekaj mesecev v pozabo. Toda niso pa šli v pozabo dogodki, ki so se pred dvema tednoma odvijali v Ljubljani, Zagrebu in na Jesenicah.

V Zagrebu je nastopila naša A reprezentanca in smo o njenem uspehu že pisali. Tokrat bi se raje dotaknili naše B reprezentance, ki je nastopila izven konkurence v C skupini na Jesenicah. Še tistih nekaj gledalcev, kolikor jih je gledalo srečanje C skupine, je razočarano zapuščalo igrišče, posebno takrat, kadar je nastopila B reprezentanca Jugoslavije. Popolnoma upravičeno so se spraševali, ali Jugoslavija, posebno pa še Jesenice, res ne premorejo razen pešice igralcev, ki so igrali v Zagrebu, še drugih hokejistov, ki bi se uspešno postavili po robu igralcem iz držav, kjer je hokej slabo razvit. Tekmovati bi morali tudi s hokejisti iz držav, kjer imajo sicer kupliene igralce (Kanadčane), ki

pa v njihovih državnih reprezentancah ne smejo nastopati. To velja predvsem za Avstrijo in Italijo. Kje so torej mladi obetajoči hokejisti, ki so prišli iz mladinskih in pionirskih šol? O njih so nam veliko pripovedovali predstavniki hokejskega športa na Jesenicah in tudi drugi. Vprašujemo se tudi, kaj so delali dobro plačani trenerji v Jugoslaviji in če je dovolj, da so vzgojili samo 17 igralcev, ki so opravičili vložena družbena sredstva. Kaj bo z jugoslovanskim hokejem v bodoče? Ali je morda obsojen na propad kot nogomet, ki je v zadnjih dveh letih toliko zaostal, da ne more več stopiti na stopnico skupaj z najboljšimi na svetu. Upajmo, da je še čas, da zamujeno nadoknadimo. Ure-

diti bo treba nekatera vprašanja hokeja na Jesenicah in drugod ter prenehati igranje slepih miši. V časo bo treba natočiti čistega vina in odstraniti vse, kar ne spada k športu. Ob strani pustimo osebne interese. Na Jesenicah smo v minulih letih vložili že preveč denarja in ne moremo si dovoliti spodrsrljavev. Sedaj, ko pod Mežakljo ni več gladke ledene ploskve, je čas, da se merodajni pogovorijo o tem, kako bo na Jesenicah in v Jugoslaviji s hokejem. Prekiniti je treba z raznimi nesoglasji, kajti po toči zvoniti je prepozno. P. K.

ZAHVALA

Podpisana Valentina Horvat, čistilka v samskem domu na Plavžu, se iskreno zahvaljuje sindikalnemu odboru Gostinske enote Železar za denarno podporo.

Valentina Horvat

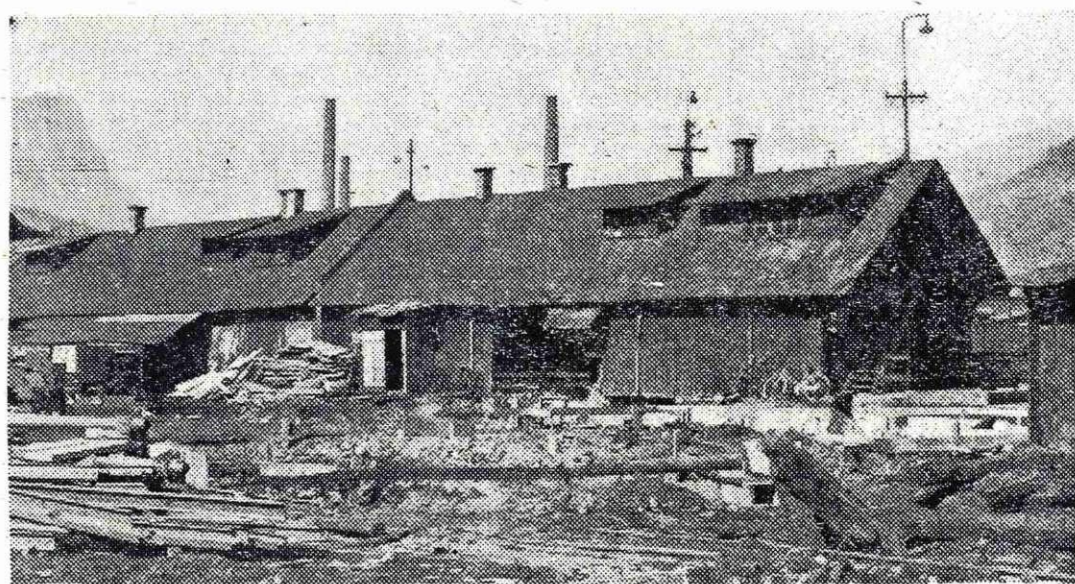
or

Novice v besedi in sliki iz železarne

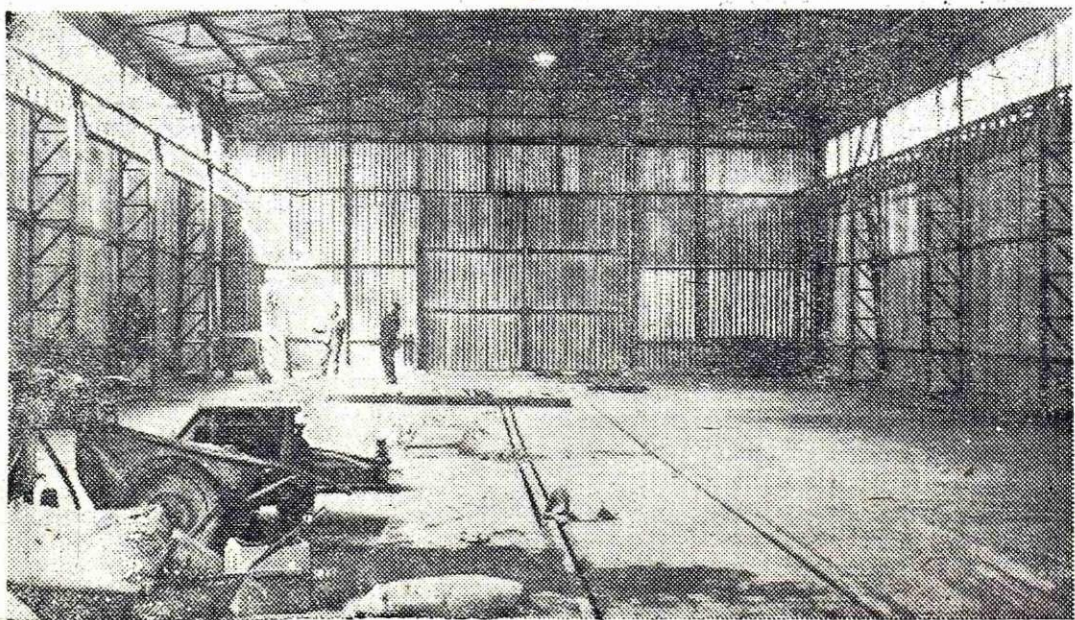
Nova naprava za proizvodnjo elektrod poskusno obratuje

Ni še dolgo, ko so tod izdelovali cevi, sedaj pa že izdelujemo elektrode na novi napravi

Stara vozovna delavnica je nujno potrebna novih prostorov, za katere so temelji že zabetonirani

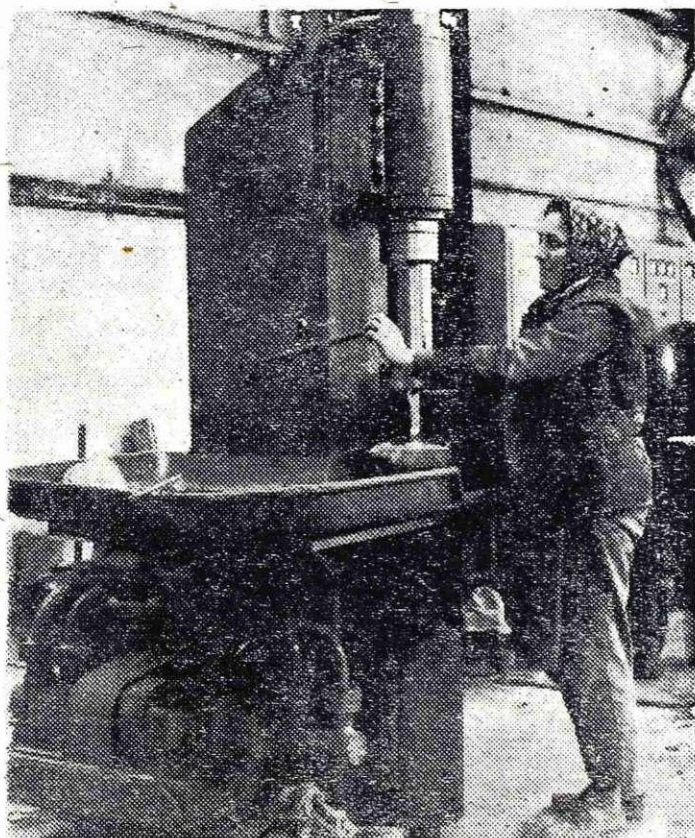
Pred nekaj dnevi so v hali cevarne zaključili z montažnimi deli na novi napravi za proizvodnjo elektrod v hali cevarne. Takoj za tem so začeli s poizkusi in po tekočem traku od stiskalnice in skozi sušilnico so že stekle prve količine izdelanih elektrod.

O prvih začetkih in poizkusih smo se pogovarjali s sodelavci elektrodnega oddelka. Menijo, da bo nova naprava, ki zaenkrat še poskusno obratuje, zelo pomembna za nadaljnji razvoj pri proizvodnji elektrod v naši železarni. S to napravo bodo zmanjšali ali skoraj v celoti odpravili fizično delo, razen tega pa se bo proizvodnja elektrod zelo povečala. Med poizkusnim obratovanjem je treba računati z morebitnimi manjšimi težavami, ki pa jih bodo ob prizadevnosti in vsestranskem zanimanju zaposlenih delavcev in vodstvenega kadra v doglednem času tudi premostili.

Poročali smo že, da smo v okviru rekonstrukcije naše železarne in za potrebe elektrodnega oddelka nabavili novo stiskalnico EP 10 pri

firmi Oerlikon v Švici, sušilno peč pa v Zahodni Nemčiji. Že pri ogledu poizkusnega obratovanja smo lahko ugotovili veliko prednost, ki jo ima nova naprava za proizvodnjo elektrod v hali cevarne. Če primerjamo obratovanje nove naprave z obratovanjem oziroma delom že obstoječih stiskalnic in ostalih naprav v elektrodnem oddelku, lahko ugotovimo, da je občutno skrajšan proces izdelave elektrod in odpravljeno precej zamudno transportno delo. Zanimiva je tudi naprava za avtomatsko pakiranje elektrod, saj delo pri pakiranju napreduje mnogo hitreje kot v elektrodnem oddelku, kjer morajo delavke opraviti pakiranje ročno. Ko bo nova naprava za proizvodnjo elektrod v hali cevarne začela redno obratovati, bodo lahko povečali proizvodnjo elektrod za nadaljnjih 2000 ton, ko pa bo naprava polno izkoriščena, pa še več. Postopno bodo v hali cevarne prenesli oziroma prestavili še ostale naprave iz elektrodnega oddelka in poskrbeli, da bodo urejeni tudi vsi ostali delovni pogoji za zaposlene delavce.

— or

Montažna dela na novi napravi za proizvodnjo elektrod so zaključena. Mnogo smo pridobili. Fizično delo smo skoraj v celoti odstranili, precej večja pa bo tudi proizvodnja oziroma proizvodnost, kar je najvažnejše. Želimo le, da bi bilo med poskusnim obratovanjem čim manj težav in da bi se izpolnila pričakovanja

V zadnji številki Železarja smo na tej strani objavili sliko nove Soko dvorane, ki bo služila konstrukcijski delavnici za skladišče profilov. Danes vam predstavljamo notranjost te dvorane, ki bo kmalu začela služiti namenu — slika levo

»ŽELEZAR« — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice, Telefon int. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«